

Lehe persoon:
maailmameister
Sigrid Kapanen.

LK. 3

Viljandi valla külade
päev tuleb!

LK. 4

Koolide lõpetajad
2024.

LK. 8-10

Eellepingu allkirjastasid (vasakult) Kalmetu kooli direktor Ain Keerup, tollal veel Saarepeedi kooli direktori ametis olnud Egle Sild, Viljandi Kutseõppekeskuse direktor Tarmo Loodus, Viljandi vallavanem Alar Karu ja Holstre kooli direktor Anu Saar. Fotod: Liia Sirel

Viljandi valla kolme kooli õpilased hakkavad tehnoloogiaõpet saama Viljandi kutseõppekeskuses

20. juunil sõlmiti eellepingu meie valla ning valla kolme kooli ja Viljandi kutseõppekeskuse vahel, mis võimaldab kolme põhikooli õpilastel saada mitmekülgset praktilist tehnoloogiaõpet alates mööbli restaureerimisest ja kokandusest kuni torutööde ja autoremondini välja. Ainekava läbitakse Viljandi Kutseõppekeskuses.

Eellepingu allkirjastasid Viljandi vallavanem Alar Karu, Viljandi Kutseõppekeskuse direktor Tarmo Loodus, Kalmetu kooli direktor Ain Keerup, Holstre kooli direktor Anu Saar ja tollal veel Saarepeedi kooli direktori ametis olnud Egle Sild.

Projektis osalevad Kalmetu, Holstre ja Saarepeedi koolide 4.–9. klassi õpilased, kellele tagatakse transport ning sisukad ja praktilised teadmised erinevates valdkondades.

Viljandi vallavanem Alar Karu sõnul võimaldab selline lahen-

Juhid on eellepingule oma allkirja andnud.

dus noortel saada teadmisi ja omandada oskusi eluks vajalikel erialadel ning aidab tulevikus ka elukutse valikul otsuseid langetada. "Põhikoolide tehnoloogiaklassid on sageli üsna piiratud võimalustega ja õpilased ei saa laiemat ametialast tunnetust, kuid tänapäevased kutse-

koolid on tõesti innovaatilised, väga laialdaste võimalustega ning kvalifitseeritud õppejõududega. Meie eesmärgiks ongi anda põhikooli noortele võimalus saada laiapindset praktilist tehnoloogiaõpet ning eks siis igaüks tunnetab, kas ja mis teda kõnetab. Õnneks on meil Viljandi Kutseõppekeskus, kuhu soovitan siiralt minna tutvuma olenemata vanusest – võimalused selles koolis on avarad ja ma olen kindel, et meie noorte võimalus selles ametikoolis praktilisi teadmisi saada on suure väärtusega tuleviku ees," lisas Karu.

Tulevast projekti tutvustasid Viljandi Kutseõppekeskuse direktor Tarmo Loodus ja Viljandi abivallavanem Irma Väre juunikuu vallavolikogu istungil, mis toimuski kutseõppekeskuses. Tarmo Looduse sõnul on juba riigi poolt antud sõnum, et koolidel tuleks põhikooli õpingute

käigus pakkuda õpilastele kokupuuteid töömaailmaga. Irma Väre ütles, et selle õppe üheks eesmärgiks on vähendada ka NEET noorte (noored, kes ei õpi ega tööta) staatusesse sattumist.

Ajakavast ka. Lühiajal on plaanis projekti koordinaatori palkamine ja projekti pidev arendus. Augustisse jääb siis kokkuleppe ja lõpliku lepingu sõlmimine. Augustis toimub ka lahtiste uste päev projektis osalevate koolide õpilastele ja nende vanematele.

Viljandi valla põhikoolinoored alustavad tehnoloogiaõpinguid alates tänavu sügisest.

Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021–2035 näeb õppija arengu toetamiseks ette omandada alates põhiharidusest rohkem praktilisi kutseoskusi ja tehnoloogiaga seotud oskusi.

Raivo Lott
Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Noored naudivad taas malevasuve

17. juunil algas Viljandi-maal malevasuvi ja seda väga piduliku avasündmusega Viljandis Vabaduse platsil.

Juba teist aastat korraldatav maakondlik üritus tõi kokku Viljandi-, Mulgi ja Põhja-Sakala valdade ning Viljandi linna malevlased. Pidulik sündmus algas malevlaste rongkäiguga, kus osales ca 150 noort. Vabaduse platsil jätkus üritus kõnedega, anti malevavanne ja lauldi malevahümni "Maasika klaarika".

Viljandi vallast on õpilasmalevas 62 noort vanuses 13–19, kes osalevad seitsmes malevarühmas, millest viis on õõbimisega ja kaks päevast rühma.

"Malevasuvi pakub noortele mõnusat töökogemust põllumajandusvaldkonnas. Noored korjavad maasikaid ja vaarikaid, teevad heakorratoid ning muidugi ei puudu ka õhtune meelalutus," lausus noortemaleva eestvedaja Liis Särge.

Malevasuvi kestab 10. augustini. Suvi lõpetatakse ühise osalemisega Eesti Õpilasmalevate kokkutulekul, milleks tehakse ettevalmistusi terve suvi, valmistades ette malevalaulud, lipud, etluskava ning peetakse traditsiooniline malevapulm, et tõsta rühma ühtsustunnet.

TEGEVTOIMETAJA VEERUD

Press soovib teada. Sakala ajakirjanik Triin Loide küsitlemas Viljandi vallavanemat Alar Karu ja Viljandi Kutseõppekeskuse direktorit Tarmo Loodust. Tegevuskoht kutseõppekeskus ja teemaks eellepingu sõlmimine. Foto: Liia Sirel

Haridus ja haritus on ikka vallaelu põhiteemadeks

Kuigi paljude jaoks oli juuni tähtsündmuseks jaanipäev, siis jaanikuul keskenduti eelkõige ikka haridusele.

Kõigepealt sellest ilusast ja pidulikumast poolest. Juuni on ju see kuu, kus alatasa näeb kaunit riides noori koolide poole tõttamas. Ning pisut vanemaid või siis lausa vanemaid lilled käes sinna minemas. Juuni on ju lõpetamiste aeg. Väga kurvaks ei tee see vist lõppkokkuvõttes kedagi, ehkki lõpuaktused on tavakohaselt pisararohked. Aga ees on uued algused. Seepärast on järgmisel hetkel olulisem homne. Meie lehest leiab Viljandi valla koolide lõpetajad külgedelt 8 – 10.

Ent elus on rohkem argist poolt kui pidulikku. Nii ka haridusel.

Eesti Linnade ja Valdade Liit kogus oma liikmetelt tagasisidet ja arvamusi kauaoodatud haridusleppe esialgsele versioonile. Tagasisidest selgus, et omavalitsused on leppe osas murelikud ning tõdevad, et mitmed leppe punktid vähendavad nende otsustusõigust ja suurendavad linnade-valdade kulutusi. Ühe suure murekohana on välja toodud, et leppega vähendatakse omavalitsuste iseseisvust haridusvaldkonnas. Kohalikud omavalitsused leiavad, et lahendusteni on võimalik kiiremini jõuda ka ilma hariduslepet sõlmimata. Haridus- ja Teadusministeerium esitas leppe uue versiooni 20. juunil ning taaskord on enne järgmist haridusleppe kohtumist osalistel väga vähe aega leppega tutvuda. Linnade ja valdade liidu juhtidele on jäänud mulje, et omavalitsuste kaasamine on vaid näiline. Haridusleppesse on lisatud ka sisulisi väga siduvaid ja omavalitsuste autonoomiat riivavaid juriidilisi kohustusi, mis on varasemalt läbi rääkimata.

Aga tuleme taas tagasi oma valla asjade juurde. Sügisest peaksid Viljandi valla kolme kooli 4-9 klassi õpilased saama tehnoloogiaõpet Viljandi Kutseõppekeskuses. Sellekohane eelleping kirjutati kolme kooli, Viljandi vallavalitsuse ja kutseõppekeskuse juhtide poolt 20. juunil ka alla. Milleks selline lepe, milleks selline õpe? Juba Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021-2035 näeb õppija arengu toetamiseks ette, et alates põhiharidusest saab ka enam praktilisi kutseoskusi ja tehnoloogiaga seotud oskusi. Juuli lõpus toimunud vallavolikogu istungil tutvustasid rahva esindajale seda projekti Viljandi Kutseõppekeskuse direktor Tarmo Loodus ja Viljandi abivallavanem Irma Väre. Muide, juuni vallavolikogu istung toimuski kutseõppekeskuses, kus volinikud said tutvuda keskuse õppimis- ja õpetamisvõimalustega. Rahvaesindajad paistsid projektiga rahule jäävat.

Mis siis ikka sügisest Kalmetu, Paistu ja Saarepeedi koolide õpilastega juhtuma hakkab? Kokku osaleb selles pilootprojektis kuni 200 last. Õpperühmad moodustatakse koolide vahel klassiti ehk siis neljandad klassid koos, viiendad klassid koos jne. Ühel õppepäeval on neli tehnoloogiaõpetuse tundi, kus sisu on vaheldusrikas. Tehnoloogia õppe all õpetatakse töõpetust, tehnoloogia õpet, aga samuti ka käsitööd ja kodundust. Õppekäigud hakkavad toimuma erinevatesse ettevõtetesse, selle käigus tegeldakse ka karjäärinõustamisega. Projektiga tegeleva võetakse tööle koordinaator. Mis on sellise projekti plussid? Paremad õppekavad tehnoloogia õpetamiseks, kvaliteetsemad õpetajad, väiksem investeerimisvajadus tehnoloogiaõppesse, vabanenud raha on võimalik panna sinna haridusalasse, kus seda enam vaja. Kui kõik kulgeb sujuvalt ja miks ei peaks, sõlmitakse augustis samade osapoolte vahel lõplik leping ja asi võib käima minna. Igatahes Viljandi vald on selle projektiga taas esimeste seas. Lähemalt loe lehe esiküljelt.

On ka muutusi personaalias. Lahkus Saarepeedi Kooli direktor, lahkumas on Tarvatu Gümnaasiumi direktor, aga talle on järglane juba leitud. Loe lähemalt lk. 7.

Aga eelkõige soovin kaunist suve ja puhake korralikult!

Raivo Lott,
Viljandi Valla
Teataja
tegevtoimetaja

Võidutule võitis Viljandi valla poolt vastu Viljandi vallavolikogu esimees Mait Allas.

Fotod: Liia Sirel

Võidupüha Viljandi vallas peeti Vabadussõja mälestusmärkide juures

Võidupüha paraad toimus tänavu Narvas ja sealt jõudis võidutuli Viljandisse. See oli päev varem süüdatud Tori kirikus ning Narvas peetud võidupüha paraadil saatis president Alar Karis tule ka igasse maakonda.

Võidutule tõid Viljandisse kaitseliitlane Allar Mürk ja naiskodukaitsja Ele Lehes. Viljandis tähistati võidupüha ja ühtlasi ka maakaitsepäeva. Viljandis jagas malevapealik võidutuld kohalike omavalitsuste esindajatele ja kõigile teistele, kes selleks soovi avaldasid.

Võidutule võtsid Viljandi valla poolt vastu vallajuhi. Nii jõudiski Vabariigi presidendi poolt teele saadetud võidutuli Viljandi valda, Viiratsisse, kindral Johann Laidoneri sünnikohta, mälestusmärgi juurde.

Oma sõnavõtus ütles vallavanem Alar Karu: "Me mäletame oma kuulsusrikast minevikku, me mäletame hukkunud ja ka tänaseks lahkunud kangelasi, kes tõid Eestile vabaduse. Täna

Laidoneri mälestusmärgi juurest saadeti tuli pidulikult teele Viljandi valla Vabadussõja mälestussammastele.

me ei tähista ju üksnes 23. juulil Eesti vägede võitu Võnnu lahingus Landesveeri üle, vaid meenutame kõiki Vabadussõjas osalenud ja elu andnud võitlejaid. Ja see on igati sümbolne, sest on Eesti suve kauneim aeg – kõige lühemad ööd ja pikemad päevad. Valgus tähistab võitu pimeduse üle! Just võidutulest

süttivad täna ju ka jaanituled üle Eesti vaba riigi."

Laidoneri mälestusmärgi juurest saadeti tuli pidulikult teele Viljandi valla Vabadussõja mälestussammastele Mustlasse, Kärstnasse, Paistu, Kolga-Jaani ja Lalsile.

Raivo Lott

Paistu tähistab augustis oma 790. aastapäeva

Paistu Kogudus, rahvamaja, Paistu Kultuuriselts ja Viljandi Muuseum valmistavad koostöös 3. augustil algusega kell 11 tähistama Paistu 790. esmamärkimise aastapäeva ja rahvamaja 90. sünnipäeva.

Muuseumi abiga ja KOP programmi rahastusega oleme koostamas rahvamajas näitust Paistu ajaloolistest fotodest. Endine või tänane paistulane, broneeri oma kalendris augusti esimene nädalavahetus, et Paistust kohutada, endisi aegu meenutada ja muidugi ka koos pidutseda. Muuseumi arhiivist on siin näited ajaloolistest fotodest, mida näeme ka näitusel rahvamajas.

Paistu esmamärkimise 790 aastapäeval on kogu päeva jooksul võimalik osa sada põnevatest tegevustest:

- Paistu-Holstre maanteejooksut;
- kultuuriprogrammist Paistu küla laululaval;
- Paistu kodukohvikutest;
- Mulgi perepäevast;
- Öhtusest simmanist küla-platsil;
- Paistu kodud avavad oma koduõued.

Rõõmsate kohtumisteni!

Enne Saar

Paistu vaade 1940. aastal. Keskel Paistu kirik.

Rehepeksu lõpetamine Paistu kandis 1930. aastatel.

Fotod Viljandi Muuseumi arhiivist

Täpsema kava leiate meie lehe 16-lt ehk viimaselt küljelt.

Viiratsis elab kahekordne maailmameister tai poks

Viljandi vallas on oma maailmameister ja alates juunist lausa kahekordne. Viiratsis elav Sigrid Kapanen tuli Kreekas toimunud Tai poks maailma-meistrivõistlustel teist korda U23 vanuseklassi maailma-meistriks. Seekord võistles ta kaalus kuni 63,5 kg, kaks aastat tagasi oli ta parim aga kaalukategoorias kuni 67,5 kg. Miks ta kergemasse kaalu üle läks, saate teada juba lugu lugedes. Viljandi vallavalitsus premeeris Sigridit järjekordse maailmameistri tiitli puhul tuhande euroga. Esmamulje Sigridist: avatud ja sümpaatne noor inimene, kes teab, mida tahab ja teeb selle nimel kõvasti ja pühendunult tööd.

Kuidas jõudsid tai poks juurde?

Taipoksini jõudsin 2018. veebruaris. Nägin Facebookis tai poks baaskursuse pilti ja otsustasime klassiõega minna, sest ta isa käis ka seal ja soovitas meile. Läksime algul mõttega, et kui selgeks saame siis saame kõigile peksa ka anda. Poole kursuse pealt klassiõde enam ei tahtnud trennis käia, aga mina käisin baaskursuse lõpuni. Tol ajal võtsin seda kui ainult hobi ja ei näinud ennast võistlemas. Mida aeg edasi läks ja mida rohkem nägin, kuidas trennikaaslased võistlesid, seda rohkem hakkasin mõtlema, et miks mitte ise ka proovida, kasvõi ühe korra. 2018. aasta suvel sattusin haiglas, sest mul lõhkes pimesool. Haiglas viibisin 2 nädalat ja siis poolteist kuud veel taastumist. Kui tagasi trenni läksin, siis ütlesin Ringole (Sigridi treener Ringo Tipp), et ma tahan võistleva minna. 2018. detsembris tegin oma esimese taipoksi matši amatööride reeglite järgi. Võitsin selle matši ja sealt minu karjäär alguse saigi.

Kas oled varem ka mõne teise spordialaga tegelema?

Olen elu jooksul olnud hästi sportlik. Olen käinud suusatrennis, mänginud korvpalli, võrkpalli, jalgpalli. Aga siis sain aru, et mulle võistkonnamängud väga ei meeldi. Tahan ise otsustada, mida, millal ja kuidas teha.

Oled väga aktiivne, kas oled veel midagi harrastanud?

Käisin veel ka muusikakoolis. Kui juba taipoksi baaskursustel osalesin, oli raske ajastada: trenn ja muusikakool, muusikakool ja trenn. Kui haiglast tagasi tuln, siis jätsin muusikakooli pooleli.

Mida sa muusikakoolis õppisid?

Kitarri. Praegugi tinistan omaette.

Millist lugu kõige meelsamini mängid?

Igasuguseid lugusid, tavaliselt on nii, et võtan akordid üles, siis mängin ja laulan.

Kus sa sündinud, kasvanud ja koolis käinud oled?

Sündisin Viljandis, aga terve

Sigrid Kapanen on kahekordne maailmameister ja Eesti meister lausa kolmel erineval alal: tai poks, kickpoks ja klassikalises poks.

Foto: Raivo Lott

elu olen elanud Viiratsis. Koolis käisin Viljandi Kesklinna Koolis ja hiljem Viljandi Gümnaasiumis.

Kuidas vanemad suhtuvad Sinu tai poks harrastusse?

Algul olid vanemad selle vastu. Eriti kui ütlesin neile, et tahan muusikakooli pooleli jätta ja trennile keskenduda, kuid nüüd toetavad mind 110%. Nad mind laivis ei taha võistlemas vaadata, sest kardavad mu tervise pärast, et saan vigastusi või juhtub midagi, aga hiljem vaatavad mu matšid alati järele. Ema käib isegi minu naistegrupis trennis (Sigrid tekitab ka taipoksi treenerina). Lisaks käib trennis mu tädi ja mu sugulased ja õde on ka osa võtnud. Terve mu pere ja sugulased on mulle toeks.

Kui lähisugulastest rääkida, siis millega su õde tegeleb?

Õde Agnes Putnik töötab riigiasutuses ja vabal ajal käib jahil.

Treener ja treenitav: Ringo Tipp ja Sigrid Kapanen.

Foto: erakogust

Aga tuleme tagasi (tai) poks juurde. Möödunud aastal võitsid Eesti meistritiitli nii tai poks, kickpoks kui ka klassikalises poks. See viimane paneb mõtlema, et kas sul pole tekkinud olümpiamõtteid, sest tai poks pole ju olümpiaala, aga klassikaline poks on?

Mulle on seda pakutud. Aga hetkel keskendun tai poksile, sain siin just tiitli. Aga olümpiale soovin küll kui tekiks võimalus.

Kuidas sulle endale tundub, kas Eestis on taipoksi tase üsna tugev?

Jaa, see aina tõuseb. Siis kui mina alustasin oli naisi väga vähe, oli vastaseid vähe, kellega tundi teha, aga nüüd on päris palju selliseid, kellega trenni teha. Paljud on juba sellise keskmise tasemega. Paraku tuleb aga sparringupartnereid justkui tikutulega otsida. Käin seetõttu trenni tegemas näiteks nii Pärnus, Tallinnas kui ka Tar-

tus. Tihti teen koostööd hoopis meestega.

Kaks aastat tagasi võistlesid raskemas kaalus kui nüüd MM-il. Tavaliselt minnakse ju raskemas kaalukategooriasse. Milles põhjus?

Tahtsin rohkem konkurentsi saada. Kui kehakaalus -67 kg sain vaid 2 või 3 matši, siis kergemas kaalus oli kohe rohkem võistlusi.

Kas kaalu maha võtmine oli keeruline?

Seekord polnud keeruline, võistlustel õhku eriti polnud ja pinget oli sees, see kõik langetas kaalu.

Tai poks peetakse üheks julmema ja brutalsemaks spordialaks.

Kuidas keegi võtab. Mina ütlen, et ei ole nii hull. Samas on jalgpall ju ka ohtlik, kui keegi astub sulle buutsaga peale, või saad palliga näkku. Kui sa oled harjunud mitu aastat töötama, siis kui sa saad pihta, läheb valu kiiresti üle. Keha harjub ära sellega.

Kas sul on ka raskemaid vigastusi olnud?

Kaks korda on olnud, ühel korral sain löögi siia silma alla, tagajärjeks peapõrutus. Aga seni on hästi läinud. Mõnedel tekivad löikehaavad näkku, murravad jala ära jne.

Räägime rahast. Ettevalmistusteks ja võistlusteks kulub ju palju raha, kust see tuleb?

Mul on õnneks treener, kes on hästi sotsialiseeruv inimene, tal on palju sõpru, kes toetavad meid. Samas kui tood MM tiitli, siis keegi ikka premeerib. Lisaks teeme mõlemad Ringoga treeneritööd, nii saab raha teenida. Iga võistluse eest saab ka mingi summa.

Oled algusest peale treeninud Ringo Tipp kätte all?

Jah. Üleüldse ei oleks ma oma sportlasteel temata nii kaugel, kui ma praegu olen. Ta on Eesti üks parimaid treenereid. Seda on väga paljud öelnud.

Milline näeb välja su tavaline trennipäev?

Tavaline trennipäev algab hommikuse jooksupäeva. Lõunani on mul vaba aeg ja siis läheme treeneriga saali, et minu esimene trenn teha. See trenn on siis treener Ringoga lapatöö, kus töötame tehnika kallal, katsetame uusi asju ja teeme läbi vanad asjad, et need meelest ei läheks. Siis annan ise üks või kaks trenni ning õhtul on grupitrenn, millest ka alati osa võtan. Esmaspäeviti ja kolmapäeviti on grupitrennis klassikaline poks, kus keskendun rohkem kätele ja liikumisele ning teisipäeviti ja neljapäeviti on taipoks/kickpoks. Pärast seda lähen koju puhkama.

Mida teed vabal ajal?

Vabal ajal olen enamasti perega. Mulle meeldib palju ringi seigelda, siis käime vahel teistes linnades jalutamas või neid linnu avastamas lihtsalt.

Intervjuueeris

Raivo Lott

Viljandi Valla Teataja tegevtoimetaja

Kuidas võideti maailmameistritiitel:

- Eelringis alistas Sigrid Maroko poksija Baarab Kouthari 3 : 0.
- Veerandfinaalis oli Sigrid üle Anna Jefremovast (Venemaa) 3 : 0.
- Poolfinaalis alistus Kapanenile Nguyễn Thị Hương (Vietnam) 3 : 0.
- Finaalis tõi maailmameistritiitli võit Cemile Aykoçi (Türgi) üle 3 : 0.

Viljandi valla külade päev Holstre-Pollis on päev täis elamusi ja kogukonnatunnet!

Me teeme seda jälle! Viljandi valla külade päev toimub 24. augustil Holstre-Polli spordikeskuses.

Viljandi valla külade mängud startisid juba märtsis, kus mitme kuu peale peale olid jagatud nii mõnedki spordialad. Seda ikka seetõttu, et 24. augustil toimuvast Viljandi valla külade päevast ei kujuneks puhtalt spordipäev. Kuid spordisõpradel ei maksa meelt heita, sest sündmuse programmi jagub siiski ka spordivõistlusi. Samuti pakub see kogukondi ühendav päev tegevusi lastele ja noortele, kultuurihuvilistele ja kogukondadele. Õhtusse mahub simman ansambliga Justament ja DJ Aare Anton, päevale annab hoogu Arlet Palmiste. Kergitame saladu-

selloori ja räägime, mida toredat 2024. aasta külade päev toob.

Külade päeva kultuuri-programmi eest seisab Saarepeedi rahvamaja juhataja Ille Mirka

Olete kõik oodatud vaatama ja kuulama Viljandi valla rahvamajade uhket kultuuriprogrammi. Külade päeval, 24. augustil, alates kella 12 kuni õhtuni toimub Holstre-Polli spordikeskuses suur kultuurisündmus, kus astub üles ligikaudu 300 osalejaga 30 kultuurikollektiivi.

Kohalikud kultuurikandjad on just selleks päevaks harjutanud, et tuua teieni oma parimad kavad – kuulata saab koorilaulu, vägevaid meeskoori tenoreid, parajal hulgal lauluansambleid, nautida säravaid rahvatantsijaid ja palju muud. Kell 17 panevad

kultuurikavale punkti uhked segarühmad Vaike Rajaste loodud tantsuetendusega "Suusabaasis on tantsupidu". Tule kohale ja saa osa sellest suurepärasest kultuuriprogrammist. Kui sa kuuled sellest kõigest esmakordselt ja tahaksid ka ise esineda, siis maha pole veel midagi magatud, hoopis võta ühendust telefonil 523 4605. Kohtumiseni juba külade päeval.

Külade päeval jätkuvad sportlikud jõukatsumised

Viljandi valla sportlikuma küla väljaselgitamine on poolel teel ning külade päeval leiab sportlikust menüüst tänavakorvpalli meeste, õhupüssist laskmise, segavõrkpalli ja mõnusatest liikumistegevustest ühise nimetaja alla koondunud "suvepäeva küladele". Kes viib koju aanimetuse "Viljandi valla sportlikum küla 2024"? Kõik on veel lahtine, sest sportlikuma küla tiitel selgitatakse välja hooaja jooksul kogutud punktide ja külade päeval saadud tulemuste põhjal. Hetkel on punktiseis üldtabelis ülipingeline ja kõik on alles lahtine. 2023. aastal pälvis selle auväärse tiitli Päre küla. Tule ja aita oma küla

võidule ning osale sportlikes võistlustes, nii toetad oma kogukonda. sest tähtis pole võit, vaid osavõtt. Kohtume Viljandi valla külade päeval sportlikus vormis!

Põnevust ja loomingut täis päeva noortele tutvustab noortekeskuse juhataja Liis Särge

Laste- ja noortealal loovad mõnusa olemise tänavu noortekeskuse ja noortevolikogu ühise koostööna, tagades noortele külastajatele tegevusi terveks päevaks. Oma loovuse saab valla lasta maalinurgas, samas rallinurk annab võimaluse kogeda adrenaliini VR-prillide ja sõidusimulaatori abil. Osaleda saab põnevas "Kogu templeid ja saa jätsi" mängus. Muidugi ei puudu noortealalt batuudid ja näomaalingud, mis ootavad lapsi ja lapsemeelseid terve päeva vältel ning see tegevus on täiesti tasuta. Noored kutsuvad ka endaga kontakti võtma ja rääkima noortekeskustest ning

seal pakutavatest võimalustest – meil on mitmeid huviringe, õpilasmalev, laagrid ja võimalus osaleda rahvusvahelises noorsootöös. Muidugi meelitab teid noortekeskusele omast mõnusest hubane lebola ja õuemängude ala. Ka noortevolikogu kutsub külalisi oma telgi alla suhtlema ja erinevatel teemadel arutlema. Pakutakse ka võistluslikke tegevusi, kus päeva külalised saavad end proovile panna 1:1 võistluses noortevolikogu liikmetega.

Külade erilised tegevused kohtuvad kogukondade messialal

Viljandi valla külade päeval on kogukondade messiala koht, kus külad saavad särada oma eripära ja tegevustega. Siin avanevad kogukondade telgid, kus esitatakse tooteid ja teenuseid, korraldatakse töötubasid ja pakutakse maitsenautinguid. Kaasatud on ka piirkonna käsitöömeistrid ja ettevõtjad. Kogukonnad on lähenenud loovalt ja lõbusalt, sest just nii saavad külastajad meelde jääva kogemuse. Kui sul tekis soov ka oma piirkonna tegevusi tutvustada tulla, siis viimane aeg on endast märku anda ja oma osalemine registreerida kogukonnatöö spetsialisti Eiko Tammisti juures tel 5309 5861, e-post eiko.tammist@viljandivald.ee

Heidame pilgu ajapeeglisse

Päre kogukonna sädeinimene, Kerli Tirk, kes oli eelmisel aastal külade päeva vabatahtlik, soostus vastama paarile küsimusele ja kutsus kindlasti osa võtma külade päevast.

Kuidas ja millistes tegevustes osales sinu kogukond 2023. aasta külade päeval ja mis rolli sa ise kandsid?

"Olin eelmisel aastal kogukonnapäeval vabatahtlikuna korraldusmeeskonnas ja minu ülesandeks oli leida valla erinevatest küladest ja alevikest vahvaid inimesi ning seltsinguid, kes tuleksid oma tegevust tutvustama. Oli väga arendav ja äge väljakutse. Päre küla kogukonda esindas Lauri Liiv oma taipoksi õpitoaga ja samuti oli väljas ka Päril tegutsenud Päikesekiire lasteaed, kes tegi väga vahva matkateemalise töötoa. Muidugi ei saa märkimata jätta, kui aktiivselt meie küla elanikud võtsid osa spordiprogrammist, mis tõi meile esimese koha ja tiitli "Viljandi valla sportlikum küla 2023", uhke on kokkuvõttesse kogukonda kuuluda."

Miks osaleda Viljandi valla külade päeval?

"Kindlasti tuleb Viljandi valla külade päeval juba seetõttu osaleda, et seal tekib selline suur kokkukuuluvuse tunne. Samuti võib selline üritus ka kõige väiksema küla, kus on ainult mõnikümme elanikku, nii silma-

paistvaks muuta oma ühtsusega ja tahtega koos tegutseda. Selline suur meeskonnavaime valitseb sel päeval ja adrenaliin lööb seal välja."

Kas Päre kogukond tutvustab ka sellel aastal oma küla tegevusi kogukonnaalal ja milliste tegevustega plaanite sel korral seda teha?

"Kindlasti on Päre küla väljas oma kõige tugevama alal, milleks on sport. Oleme võtnud aktiivselt osa märtsis alanud külade mängude võistlustest ja toonud sealt väga häid tulemusi. Sellega seoses aitäh kõigile, kes on Päre küla esindanud. Kogukondade alal esindab meie küla selgi korral Lauri Liiv koos taipoksi klubiga."

Millised on sinu kogemused eelmisel külade päeval?

"Saime väga palju häid ideid, kuidas oma külas üritusi korraldada ning kuidas on õigem toimetada. Loomulikult tekkis erinevaid tutvusi, mida on juba sellel aastal korduvalt vaja läinud. Paljud on küsinud, kuidas sa jaksad ja jõuad vabatahtlikku tööd teha? Aga kõik need emotsioonid ja tutvused erinevate inimestega annavad nii palju mulle endale, et edasi toimetamise soov on veel suurem. Suur aitäh eelmise aasta korraldustimeile ja vallale, et usaldate ning kaasate elanikke sellise suursündmuse korraldamisse."

Külade päev Holstre-Polli spordikeskuses toob kokku inimesed üle kogu valla, pakkudes võimalust suhelda, luua uusi tutvusi ja tugevdada kogukonnatunnet. Ole kohal ja saa osa sellest ainulaadsest kogemusest!

Korraldustiimi nimel
Liia Sirel

Holstre-Polli spordikeskuses

VILJANDI VALLA KÜLADE PÄEV

24. augustil 2024

Tegevused

- 11.00 rongkäik ja külade päeva avamine
- 11.30 alustame sportlike jõukatsumistega
- 12.00 anname hoo sisse kultuuriprogrammile
- 17.00 segarühmade tantsuetendus „Suusabaasis on tantsupidu“
- 17.30 autasustamine
- 18.00 simman ansambliga JUSTAMENT ja DJ Aare Anton

lasteala kogukondade messiala

Päevale annab hoogu Arlet Palmiste

Selgub Viljandi valla SPORTLIKUM KÜLA 2024

Kohapeal toitlustaja, sissepääs tasuta!

Lisainfo: viljandivald.ee ja FB

Tule kogu perega!

ANSAMBEL JUSTAMENT

VILJANDI VALD

Tarvastu paisjärve ümberprojekteerimine annab võimaluse keerulisele olukorrale leida mõistlik lahendus.

Foto erakogust

Tarvastu paisu ümberprojekteerimine sai KIK-ilt positiivse rahastusotsuse

Projekti käigus valmib Tarvastu paisu ümberprojekteerimise põhiprojekt, mis on oluline samm Tarvastu jõe ökosüsteemi taastamiseks ja parendamiseks. Projekti eeldatav kogumaksumus on 92 354 eurot, millest Keskkonna Investeeringute Keskuse (KIK) toetus on 64 647,80 eurot ja valla omaosalus 27 706,20 eurot.

Tarvastu pais on kaladele praegu ületamatu, mõjutades kalastiku, põhjaloomastiku ja taimestiku seisundit. Tarvastu jõel asuva paisu ümberprojekteerimine on hädavajalik, et vähendada paisutusala mõju ning muuta praegu kaladele ületamatu pais läbitavaks, võimaldades neil pääseda koelmu-

aladele ja teistesse elupaikadesse. Projekti eesmärk on luua tingimused, mis võimaldavad Tarvastu jõel elutsevatel liikidel oma elupaiku paremini kasutada ning parandada kogu jõe ökoloogilist seisundit.

Viljandi vallavanem Alar Karu sõnas: "Loodan väga, et Tarvastu paisjärve ümberprojekteerimine annab võimaluse tänaseks väga keeruliseks kujunenud olukorrale leida mõistlik lahendus. Paisjärv tänasel kujul edasi olla ei tohiks, aga samas on see kohalikule kogukonnale väga oluline – paisjärv koos kalade ja kauni maastikukujundusega lihtsalt allavett lasta oleks vastu võetamatu. Väga loodan, et uus lahendus Tarvastu jõeorule toob

rahulolu kohalikule kogukonnale ja mulgi perekonda ei hakka tulevikus ümbritsema võsastunud jõeorg".

Projekti rahastab Keskkonna Investeeringute Keskus. Projektis ette nähtud tegevused viiakse ellu 2025. aastal. Lõpptähtaeg on 15. aprillil 2026. aastal. Töö tulemusena valmib Tarvastu paisu ümberprojekteerimise põhiprojekt, mille alusel on võimalik alustada paisu ümberehitamist.

Liia Sirel

avalike suhete spetsialist

Hajaasustuse programmi raames sai sel aastal toetust 59 taotlust

Hajaasustuse programmi eesmärk on tagada hajaasustusega maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike püsimisele neis piirkondades.

Hajaasustuse programmi toetuse abil on võimalik parandada majapidamises joogivee kättesaadavust, rajada elamu heitvee nõuetekohane kanalisatsioonisüsteem, aastaringselt ligipääsetav juurdepääsutee ja leibkonna vajadustele vastav autonoomne elektrisüsteem.

Hajaasustuse programmi 2024. aasta taotlusi sai esitada 1. aprillini ning tähtjaks laekus 72 taotlust – 35 taotlust veesüsteemidele, 29 taotlust kanalisatsioonisüsteemidele ja 8 taotlust juurdepääsuteedele. Toetust sai kokku 59 taotlust. Taotluste arv oli mõnevõrra suurem kui eelmisel aastal, mis näitab, et vajadus elutingimuste paremaks muutmiseks on jätkuvalt väga suur.

Tänavu aasta taotlusvoorus esitatud taotluste kogumaksumus on 443 402,25 eurot, millest kohaliku omavalitsuse ja riigi osa ehk toetus on kokku 288 456,86 eurot. Viljandi Vallavalitsus tagab omapoolse rahalise panuse hajaasustuse programmi elluviimisel summas 113 763,00 eurot ning sama suur on ka riigi panus, mis teeb toetuse summaks kokku 227 526,00 eurot. Mak-

Toetuse toel on võimalik parandada majapidamises ka joogivee kättesaadavust.

Foto erakogust

simaalne toetussumma ühele majapidamisele on 6500 eurot.

Loodame, et järgmise aasta varakevadel avatakse uus hajaasustuse programmi taotlusvoor ning soovime hajaasustuses elavatel inimestel juba nüüd tutvuda programmi tingimuste ja taotlejatele esitatavate nõuetega, et taotluse esitamisel ei tuleks üllatusi. Järgmises voorus on võimalik ka sel aastal rahastuseta jäänud taotlused uuendada ja uuesti esitada.

Elis Kaasik
maaspetsialist

UNIVERE, UUVERE, RAUNIVERE, LUJIV
PARIVERE, KOEREVERE, TÕRAVERE, VA
VERE, UNIVERE, JÄLEVERE, KANAVERE
KUREVERE, KASSIVERE, MÕNUVERE, S
VERE, VISSUVERE, TABIVERE, RÄGAVEI
KAAGVERE, METSVERE, RABAVERE, MI

SOTSIAALMINISTEERIUM

Eestis on 650 vere-lõpuga kohta, kuid vähe verd. Tule doonoriks!

WWW.VEREKESKUS.EE/KONTAKT

Vallavolikogu istung, 27. juunil

KUULATI:

• Tarmo Loodus ja Irma Väre andsid ülevaate Viljandi valla ja Viljandi Kutseõppekeskuse (VIKK) koostöövõimalustest tehnoloogiaõpetuse osas. Viljandi Vallavolikogu võttis informatsiooni teadmiseks ning asus positiivsele seisukohale koostöö osas.

OTSUSTATI:

• kinnitada Viljandi valla 2023. aasta konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne;
• lõpetada eelnõu "Viljandi valla arengukava aastateks 2022-2030" muutmise" I lugemine. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 30. augustil;
• lõpetada eelnõu "Viljandi valla eelarvestrateegia aastateks 2024-2028 vastuvõtmine" I lugemine. Muudatusettepanekute esitamise tähtaeg on 30. augustil;
• lõpetada eelnõu "Viljandi valla teehoiukava aastateks 2024-2028" I lugemine. Muuda-

tusettepanekute esitamise tähtaeg on 30. augustil;

• vastu võtta korteriühistute toetamise kord;
• vastu võtta Viljandi valla erateede ehitus- ja/või remonditööde toetamise kord;
• vastu võtta Viljandi valla 2024. aasta I lisaeelarve;
• lubada Viljandi Vallavalitsusel 2024. aastal võtta investeerimistegevuseks laenu kuni 3 922 300 eurot;
• eraldada MTÜ-le Mulgi Elamuskeskus laenuteenindamise kuludeks 20 000 eurot;
• võtta vastu vallavara valitsemise kord;
• algatada valdkondliku arengukava "Viljandi valla kogukonna heaolu arengukava aastateks 2025-2030" koostamine;
• võõrandada hoonestusõiguse omanikule Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Ristiku tn 15, Viiratsi alevik;
• võõrandada hoonestusõiguse omanikule Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Ristiku tn 17, Viiratsi alevik;

Juuni vallavolikogu istung peeti Viljandi kutseõppekeskuses, et näidata volinikele valla koolidele mõeldud tehnoloogiaõppe võimalusi.
Foto: Mati Valli

guse omanikule Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Ristiku tn 17, Viiratsi alevik;
• võõrandada hoonestusõiguse kaasomanikele Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Niidu tn 1, Viiratsi alevik;
• võõrandada hoonestusõiguse kaasomanikele Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Niidu tn 4, Viiratsi alevik;
• võõrandada hoonestusõiguse omanikule Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 30, Viiratsi alevik;

• võõrandada hoonestusõiguse kaasomanikele Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 31, Viiratsi alevik;
• võõrandada hoonestusõiguse kaasomanikele Viljandi valla-le kuuluv hoonestusõigusega koormatud kinnistu asukohaga Heina tn 34, Viiratsi alevik;
• tuvastada Viljandi vallas Veisjärve külas katastriüksusel asuvate ehitiste, elamu, keldri ja kuuri peremehetus;
• seada Viljandi vallale kuuluvale kinnistule, aadressiga Viljandi maakond, Viljandi vald, Kivilõppe küla, Poldri puhkeala hoonestusõigus eelläbirääkimis-

tega pakkumise teel, eesmärgiga tagada avalikus kasutuses oleva kinnistu heaperemehelik ja jätkusuutlik korrashoid ning kasutamine.

PÄEVAKORRAS VEEL:

• Arupärimistele vastasid vallavanem Alar Karu ja abivallavanem Irma Väre.
• Vallavalitsusele esitati arupärimine.
• Vallavolikogu kirjavahetus.
• Vallavanema informatsioon

Järgmine vallavolikogu istung toimub 29. augustil.

Vallavolikogu istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Vallavalitsuse istungite kokkuvõte

25. juuni vallavalitsuse istungil otsustati

Finants

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 12.03.2024 korraldust nr 81 "Viljandi valla 2024. aasta eelarve alaeelarvete kinnitamine".

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Seati hoonestusõigus Mäeltküla tööstuspargis asuvale Tööstuse tee 2 kinnistule OÜ Kivi-partner kasuks.

• Nõustuti Aindu külas asuvate Põhja-Jutu ja Milli-Kulli katastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maotoimingule ning määrati uute piiridega moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Aindu küla, Põhja-Jutu (sihtotstarve: 100% elamumaa),
- Aindu küla, Milli-Kulli (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa).

• Nõustuti Pahuvere külas asuvate Kaasiku ja Maistepõllu katastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maotoimingule ning määrati uute piiridega moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Pahuvere küla, Kaasiku (sihtotstarve: 100% elamumaa),
- Pahuvere küla, Maistepõllu (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa).
• Nõustuti Pikru külas asuva Väike-Kõlu katastriüksuse jagamisega vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maotoimingule ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Pikru küla, Väike-Kõlu (sihtotstarve: 100% elamumaa),
- Pikru küla, Kilupõllu (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa).

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 06.02.2024 korraldust nr 36

"Vallavara koormamine isikliku kasutusõigusega".

• Kiideti heaks Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruanne Kõvavariku kinnistule Vanausse külas puurkaevu rajamine ja veeühenduse paigaldamine.

Sotsiaal

• Kinnitati puudega isiku eluruumi kohandamise kulude hüvitamise pingerida.

• Kinnitati eluruumi tagamise teenuse ruumide nimekiri, üürihinna, kõrvalkulude jagamise alused, eluruumi tagamise teenuse taotluse vorm ning kehtestati eluruumi tagamise teenuse hind.

Muu

• Kinnitati ametisse Tarvatu Gümnaasiumi direktor Joosep Pilliroog alates 05.08.2024.

• Kinnitati Saarepeedi Kooli teenistusliku järelevalve õiend.

18. juuni vallavalitsuse istungil otsustati

Volikogule esitatud eelnõud

• Eelläbirääkimistega pakkumise korras hoonestusõiguse seadmine Kivilõppe külas Poldri puhkeala kinnistule.

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Määrati Oiu külas Kõrtsi kinnisasjale juurdelõike tegemisega tekkiva Kõrtsi katastriüksuse sihtotstarbeks 95% elamumaa ja 5% veekogude maa.

• Nõustuti Lolu külas asuvate Karu ja Lõhmuse katastriüksuste vaheliste piiride muutmise ja vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maotoimingule ning määrati uute piiridega moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Lolu küla, Karu (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa),
- Lolu küla, Lõhmuse (sihtotstarve: 100% elamumaa).

• Lõpetati Tarvatu Vallavalitsuse 19.10.2010 korraldusega nr 300 "Detailplaneeringu koostamise algatamine" algatatud Raja

ja Kabelimäe detailplaneeringu koostamise menetlus.

• Detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Kannukülas Raja ja Kabelimäe katastriüksustel. Detailplaneeringu eesmärk on püstitada maa-alale vaate-torn ning korrastada vaateorni ümbrus.

• Anti kasutusload Ramsi alevikus Keskuse tee 3 katastriüksusel asuvatele mänguväljakutele.

• Seati hoonestusõigus Mäeltküla tööstuspargis asuvale Tööstuse tee 6 kinnistule TM Partners OÜ kasuks.

• Eraldati Osatühingule Ramsi VK projekti "Vardi küla Rahetsema piirkonna veevarustus ja kanalisatsioon" ehitustöödega seotud kulutuste katteks 9297 eurot.

• Määrati Mäeltkülas asuva katastriüksuse (katastritunnus 89801:001:0779) koha-aadressiks Viljandi maakond, Viljandi vald, Mäeltküla, Aabrami-Liimpuidu.
• Anti Mittetulundusühingule Valma Külaselts tasuta kasutusse vallavara aadressil Vanasau-na sadam, Valma küla tähtajaga 30.06.2034.

• Riigihankele "Teede rekonstrueerimine" laekunud pakkumistest tunnustati edukaks AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362) esitatud pakkumus, kui soodsaim pakkumus, maksumusega 212 977,34 eurot, mille lisandub käibemaks.

Haridus, kultuur, sport

• Viljandi valla eelarvest mit-tetulunduslikuks tegevuseks toetuse mittermaksimine Äksi Motoklubile.

• Anti tegevusload projek-tlaagrite läbiviimiseks Viljandi Spordikoolile, Raul Must Sulg-pallikool MTÜ-le, Mittetulundusühingule Merikotkalaagrig ja Viljandi valla noortekeskuse-le.

• Otsustati toetada Sigrid Kapaneni, kes saavutas Kreekas Tai poks maailmameistrivõistlustel

U-23 vanuseklassis maailma-meistrivõistlusi.

Finants

• Muudeti Viljandi Vallavalitsuse 12.03.2024 korraldust nr 81 "Viljandi valla 2024. aasta eelarve alaeelarvete kinnitamine"

11. juuni vallavalitsuse istungil otsustati

Volikogule esitatud eelnõud

• Viljandi valla 2024. aasta I lisaeelarve vastuvõtmine.

• Loa andmine laenu võtmiseks 2024. aasta investeerimistegevuseks.

• MTÜ-le Mulgi Elamuskeskus toetuse eraldamine.

• Vallavara valitsemise kord, II lugemine.

• Viljandi vallale kuuluvate hoonestusõigusega koormatud kinnistute võõrandamine Viiratsi alevikus aadressidel Ristiku tn 15, Ristiku tn 17, Niidu tn 4, Heina tn 34, Heina tn 31, Heina tn 30, Niidu tn 1.

• Viljandi valla kogukonna heaolu arengukava aastateks 2025-2030 koostamise algatamine.

• Ehitiste peremehetuse tuvastamine.

Sotsiaal

• Nõustuti lapse paigutamise asendushooldusteenusele.

Haridus, kultuur, sport

• Kooskõlastati Kolga-Jaani Kooli koolitöötajate koosseis alates 01.09.2024.

• Kinnitati 2024/2025. õppe-aastaks Viljandi valla lasteaias "Päikesekiir" õppekohas Puia-tu lasteaed Tõrakese liitühma laste arvaks 20.

• Viljandi valla eelarvest mit-tetulunduslikuks tegevuseks toetuse määramine ja maksimine.

Ehitus, planeerimine ja majandus

• Detailplaneeringu koostamise algatamine ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Leie külas Pihlaka tn 13a katastriüksusel. Detailplaneeringu eesmärk on

püstitada kõnealusele maa-alale Leie kogukonnajamaja koos küla-platsiga.

• Jagati Unametsa külas asuv Varese katastriüksus vastavalt MinuKatastri e-keskkonnas algatatud maotoimingule ja määrati jagamisel moodustatavatele katastriüksustele koha-aadressid ning sihtotstarbed alljärgnevalt:

- Unametsa küla, Toonekure (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa);

- Unametsa küla, Tammiku (sihtotstarve: 100% maatulundusmaa).

• Lihthankele „Viljandi valla teedel kruuskatete uuendamine" laekunud pakkumustest tunnustati edukateks Sakala Teed OÜ (registrikood 10899591) esitatud pakkumus hanke osale 1 ja Osatühing Acropolis (registrikood 10304735) esitatud pakkumus hanke osale 2, kui soodsaimad pakkumused.

• Määrati Savikoti külas Pärsi tee 24a katastriüksusel asuva Telia Eesti AS omandis oleva raadioreleeliini ülekandemasti teenindamiseks vajaliku maa suurus, sihtotstarve, maa mak-sustamishind, ehitise püsimise aeg ja maaüksuse koha-aadress ning nõustuti kõnealuse maa riigi omandisse jätmisega ja hoonestusõiguse seadmisega riigimaale Telia Eesti AS kasuks.

• Anti ehitusload Viljandi vallas Ramsi alevikus Keskuse tee katastriüksusel mänguväljaku laiendamiseks ja mänguväljaku rajamiseks.

• Seati tähtajatut ja tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Viljandi vallas Peetrimõisa külas Karjamõisa tee 2 katastriüksusele avalikes huvides vajaliku tehnoarajatise talumiskohustuse kehtestamiseks.

Muu

• Kuulati ülevaadet Viljandi valla ja Viljandi Kutseõppekeskuse koostöövõimalustest tehnoloogiaõpetuse läbiviimisel.

• Vallavanem andis ülevaate maikuu vallavalitsuse tegevusest.

Vallavalitsuse istungi materjalid leiab valla kodulehelt: www.viljandivald.ee/dokumendiregister

Tarastu Gümnaasiumi direktori konkursil peeti ühe osana ka avalik debatt. Pildil vasakul on gümnaasiumi uueks direktoriks kinnitatud Joosep Pilliroog. Foto: Lilian Vorobjov

Tarvastu Gümnaasiumi uus juht on Joosep Pilliroog

**21. juunil toimus Mustla rahva-
majas Tarvastu Gümnaasiumi
direktori kandidaatide debatt,
kus kogukonna ette astusid
kolm ametikohale soovijat.**

Debatt algas kandidaatide enesetutvustustega ning jätkus kohaletulnute küsimuste-vastuste vooruga. Et kolm aastat Tarvastu gümnaasiumi juhtinud Karl Kirt valiti mai algul Võru riigigümnaasiumi direktoriks, tuli vallavalitsusel leida koolile uus juht. Rahvamaja saal oli rahvast täis, mis näitas selgelt, kui palju läheb kogukonnale korda kooli toimimine ja selle tulevik. Kohtumise käigus esitati kandidaatidele mitmesuguseid küsimusi, mis käsitlesid

kooli juhtimise, arendamise ja visiooniga seotud teemasid. Kõik kandidaadid said võimaluse väljendada oma seisukohti ja plaane gümnaasiumi tulevase juhina. Kohtumine pakkus huvi ja kaasaelamist kõigile osalejatele, kes said peale ametliku debati lõppu oma lemmikkandidaadi poolt hääletada.

Vallavalitsuse komisjon valis kümnest kandidaadist välja neli, kes kutsuti vestlusele. Neist omakorda kolm otsustati tuua rahva ette debatile, et tutvustada neid ka kooliperele ja kogukonnale. Selline debatt oli ka eelmisel korral, mil direktorit valiti. Joosep Pilliroog, kes töötas Tarvastu Gümnaasiumis õpetajana,

jättis komisjoni liikmetele väga hea mulje ja ka debatil hääletas rahvas ülekaalukalt tema poolt. Ja vallavalitsuski tegi lõpliku otsuse tema kasuks. Joosep Pilliroog on töötanud aasta Tarvastu gümnaasiumis tehnoloogiaõpetuse õpetajana.

Pilliroom on pärit Tallinnast, kuid elab juba ülikooliajast saadik Viljandis. Ta on töötanud tehnoloogiaõpetuse õpetajana ja muusikaõpetajana. Tal on magistrikraad tehnoloogiaõpetuse õpetaja erialal ja bakalaureus- kraad muusikaõpetaja erialal.

Joosep Pilliroog asub tööle Tarvastu Gümnaasiumi direktorina 5. augustil.

Raivo Lott

Projekt „Jäta mulle tükike maad” tõi endaga keskkonnateadlikuma eluhoiaku

Kalmetu Koolil on olnud tegus ja edukas aasta. Terve õppeaasta vältel igapäevast koolielu saatnud rohetehnoloogia projekt "Jäta mulle tükike Maad" on jõudnud lõpule. Põnevad õppeainete vaheliste lõimingut pakkunud projektiaastat, mida saatsid mitmekesised taastuvenergeetika ilu ja valu uurinud sündmused, jäävad meenutamani püsivaid väärtusi teadvustav kui ka keskkonnateadlikum eluhoiak.

Projekti raames kaardistati õpilaste algteadmisi, korraldati roheseminar, esseevõistlus, e-viktoriin ja päikesepaneelidel töötavate tuulikute ehitamise töötaba. Soetati taastuvenergia õppekomplektid ja mitme energia mudelautod, toimus katsete trimester, külastati Solarstone ja V-Motors ettevõtteid, toimus seikluslik õppekäik Eesti Kaevandusmuuseumi. Kooli õuealal paiknevale paviljonile paigaldati päikesepaneelid ja tekkis elektritoidet vajavate seadmete laadimisvõimekus. Lõpetuseks loodi koolimaja ümbrusesse 24-st QR-koodidega täiendatud infotahvlist koosnev roherada, mis tutvustab piirkonnas kasvavaid puuid ja põõsaid.

Suur kummardus tuumik-
meeskonnale, kuhu kuulused

Projekti raames toimus seikluslik õppekäik Eesti Kaevandusmuuseumi. Nähti, kuidas toimib mitte nii roheline tehnoloogia põlevkivi kaevandamisel.

Viigi Tiits, Maili Nälk, Sirje Põder, Ene Toomsalu, Grete Sirge, Sandra Sammler, Marika ja Kalle Riitmuru, Heljo Saar, Anneli Valgre, Ain Keerup. Suur kummardus koostööpartneritele – Martti Ojamaa, Airi Mättas, V-Motors, Solarstone Energy ja

TalTech 5GSOLAR/Laboratory
for Thin Film Energy Materials.
Oli seikluslik kooliaasta täis
rikastavaid teadmisi!

Projekti rahastas Eesti riik.

Projekti juht, **Karin Mägi**
Kalmetu Kooli huvijuht

Üks ring sai täis

Kolga-Jaani Kooli tüdrukud on juba kolm aastat osa võtnud üle-eestilise tüdrukute tehnoloogiaringi HK Unicorn Squad tegevusest. Ja nüüd sai meil ring täis. Nimelt on tegemist kursusega, mille eesmärgiks on kasvatada 8-14-aastaste tüdrukute seas praktiliste ja põnevate ülesannete abil luvi tehnika, robototika ja loodusteaduste vastu.

Tüdrukute tehnoloogiaringi idee tekkis ettevõtjal ja ineneril Taavi Kotkal pärast seda, kui tema tütar Helena robotikaringist välja visati. Selle tulemusena loodigi 2018. aasta sügisel MTÜ, mille eesmärgiks on edendada ja populariseerida tehnoloogiaharidust tüdrukute seas.

Kogu programm on üles ehitatud selliselt, et igal poolaastal tuleb läbida kümnest tunnist koosnev kursus. Kokku on kursusi 6 ehk siis toimumisaeg ongi 3 aastat. Enne iga tundi saadetakse HK Unicorn Squad'i poolt pakiautomaati kast tunniks vajalike vahenditega ning pärast tundi saadame meie selle kasti järgmisele grupile edasi. Kursuse juhendamine käib õhinapõhiselt ning tavaliselt on juhendajateks aktiivsed lapsevanemad. Meie koolis alustas 2021. aasta kevadel laste juhendamist lapsevanem Meeri Tatar ning 2021. aasta sügisel jätkasin tööd grupiga mina. Kursuse juhendamine on avardanud mitte ainult tüdrukute vaid ka minu silmaringi. Need tegevused, mida olime tundides teinud, on kõik väga põnevad. Näiteks poleks me ilma selle

kursusetä tõenäoliselt mitte kunagi mänginud kõõgiljadel muusikat või valmistanud spagettidest võimalikult kõrget ja kandvat torni. Meie digimaailma alased teadmised on teinud suure hüppe edasi. Oleme saanud algteadmised programmeerimisest ja ka veebilehekülje koostamisest. Isegi häkkimist saime proovida.

Lisaks tundidele on tüdrukute poolt väga oodatud ka HK Unicorn Squad suvelaager Viimsi Koolis. See on kolme päevane laager, mis on täis põnevaid töötube ja üllatusinejaid. Meie oleme oma rühmaga käinud laagris 3 korda ning emotsioonid on olnud alati ülevad. Laagrites oleme osa saanud Karl Erik Taukari, Getter Jaani ja Nublu kontsertidest, kohtunud president Kersti Kaljulaidiga. Alati on laagrites kohal ka HK Unicorn Squad idee algataja Taavi Kotka, kes oma positiivse oleku ja oma väga ägeda meeskonnaga on tüdrukutele väga suureks inspiratsiooniks.

Meie esimese grupi kursused on lõppenud ja algsed valged HK Unicorn Squad pused on asendunud nimeliste mustade vilistlaste pusedega, mida saame nüüd uhkusega kanda. Suur lootus on, et saame sügisel juba jätkata uue kursusega. Ma väga loodan, et see lugu tekitab huvi HK Unicorn Squadi tegevuse vastu ning edaspidi pole Kolga-Jaani Kool ainuke Viljandi valla grupp selles liikumises.

Maris Kaur
KJK Unicorn Squad
juhendaja

Kursus on lõppenud ja valged pused on asendunud mustade, vilistlaste pusedega.
Foto: Eha Fedorov

TULE JOOKSMA VÕI KÕNDIMA!

KUTSUME KÕIKI OSALEMA 2024!

PÄRI • PAISTU • VIIRATSU • SAAREPEEDI

VILJANDI VALLA
seeriajooks.ee

03.08.2024 kell 14.00

03.08.2024

3.

**HOLSTRE-PAISTU
MAANTEEJOOKS**

28.02.2024

1.

VAK STAIER
TALVEJOOKS

20.04.2024

2.

34. KOLME TAMME
JOOKS

14.09.2024

4.

SAAREPEEDI
MÄGEDE JOOKS

INFO JA REGISTREERIMINE WWW.SEERIAJOOKS.EE

5KM
jooks

5KM
kepikeänd/käimine

lastejooksud

HOLSTRE-POLLI
SPORDIKESKUS

MONES
ETIOLABU & LOGISTIKA

VILJANDI VALD

Viljandi valla koolide lõpetajad 2024

Toimetuselt: Lõpetajate fotod ja nimekirjad läksid lehte nõnda nagu koolid need on meile saatnud.

Tarvastu Gümnaasium

9. klass

Liisa Aedma, Ardo-Kelvin Alu-mets, Gea Arumäe, Mihkel Ilves, Gregor Kiriland, Daisy Koit-mets, Martin Leedu, Rasmus Mirka, Alexandra Muts, Mattias Püvi, Kendra Rohelpuu, Steven Savi, Teveli Uhek, Trevo Uhek, Kaisa Verismaa, Remo Ütsik, klassijuhataja Margus Igga, Robin Kohjus, klassijuhataja Aime Mäeorg.

Tarvastu Gümnaasium

12. klass

Aleksander Aasmaa, Kerreth Arula (kuldmedal), Karl Ilves, Milena Krushaeva, Karola Leinus, Andre Lillepuu, Kerttu Nõmm, Triinu Taimi Priinits, Geidy Salumäe, Hanna Tafenau, Liisa Tafenau, Tristan Thor Tennesilm, Mia-Triin Ütsik, klassijuhataja Enna Ojaots.

Fotod: Helen Vunder

Tarvastu Muusika- ja Kunstikool

Kunstiosakonna vanema astme lõpetajad:

Liisa Aedma (kiituskiri), Alexandra Muts. Muusikaosakonna vanema astme lõpetajad: Vaido Veiper, Brigitta Välja, Delisa Lotte Tokman, Kätlin Plado. Klaver, õpetaja Riina Piirikivi.

Muusikaosakonna noorema astme lõpetajad:

Alex Mandri (kiituskiri), Emma Rosental, Klaver, õpetaja Guldžahon Jussufi.

Kunstiosakonna noorema astme lõpetajad:

Emily Mikk (kiituskiri), Karoliine Mikk, Ethel Tomson, Victoria Viidik (kiituskiri), Aliide Väik (kiituskiri).

Foto autor Cärol Tutk.

Viiratsi Kool

Vasakult:
Siim Land, Maret Püks, Stella
Õismaa, Daria Horbatiuk, klas-
sijuhataja Liina Mägi, Ruuben
Oja, Henri Türk, Roland Mar-
tinson, Mairon Kabral.

Kolga-Jaani Kool

Kädi-Ly Ibrus, Lysell Kukk, Mikk Vaks (lõpetas kiitusega), Steffi Maarja Tiits, Triinu-
Mari Raadik, Margus Ant (lõpetas kiitusega), Jürgen Pullisaar, klassijuhatajad Ly Park
ja Maris Kaur. Foto: Karen Akopjan.

Holstre Kool

Janell Jatsõson, Berit Kald, Arabella Koger, Villu Illimar Muda, Romet Paju, Liane
Raidväli, Regina Rudisaar, Rahel Tafenau, Ekke Karu Volmer.

Heimtali Põhikool

Anett Ariva, Brigita Kaljula, Märt Kannel, Roger Koks, Oskar Link, Merilin Mirka, Andra Mägi, Martin Mändoja, Karl Mängel, Kertu Puna, Lisandra Romantšuk, Iti-Mari
Saarmäe, Simmu Salujärv, Liisbet Sõerde, Hendrik Valling, Alo Viinapuu, Andreas-Raider Veimann, Marielle Alexandra Tipp, klassijuhataja Tiia Parik.

Paistu Kool

Vasakult: Emma Vridolin, Markus Mikk, Loore Kahu, Mikk Kazarjan, Britta Põrk, Andero Vilper, Riinu-Liis Lembinen, Mihkel Tomingas, Lisandra Triksberg, Eduard Lelov, Janeli Sults, Tauri Põdra ja Ken Helimets. Foto: Jan Randar Raidma.

Kalmetu Kool

Pätirik Ingatenko, Viktoria Jaskevitš, Maarjo Kipper, Anni Oja, Eduard Range, Timo Sibrits, Andri Tonberg, Johanna Maria Topolev, Sten Mattias Topolev, Gert Vainoja, Kevin Visla, Pärtel Võsu, Ann Üprus. Klassijuhataja Eda Kivisild. Foto: Anneli Valgre.

Saarepeedi Kool

Angeelik Hunt, Rebeka Kuhi, Sten Kukk, Christelle Kuusik, Raiten Mirka, Mia Mozessov, Marelle Randmäe, Heleriin Sagevus, Marten Vainola, Lisandre Vene, Sven Miller. Foto: Alar Karu.

1. juulist alustasid kokkusaamist Bippeni ja Viljandi valla noored, kellele saab kaheks nädalaks koduks Holstre kool.

Tänavu võõrustab kohtumist Bippeni osavallaga Viljandi vald

Juuliga koos algas taas traditsiooniline kohtumine Viljandi valla ja Alam-Saksimaa Bippeni osavalla vahel. Tänavu on võõrustajaks Viljandi vald. Koos omaaegse Paistu vallaga on Viljandi vald Bippeni osavallaga iga-aastaselt kokku saanud juba 19 aastat.

1. juulist alustasid kokkusaamist noored, kellele saab kaheks nädalaks koduks Holstre kool.

Seiklused saavad olema nii maal, linnas, bussiga ja autota. Muuhulgas külastatakse Tartut, Viljandit ja Paistut, tutvutakse lähemalt Viljandi vallaga ja toimuvad arutelud õige mitmel teemal.

Bippenist on Viljandi valda tulnud 8 noort ja 2 juhendajat, Viljandi valla poolt on 7 noort ja 3 juhendajat.

Noored elavad Holstre koolis

ajavahemikus 1.–14. juuli, 6.–7. juulil viibitakse Tartus autovabaduse puistee avasündmusel ja osaletakse töötubades.

10. juulil saabub Viljandi valda Bippeni täiskasvanute delegatsioon. 11. juuli on noorte ja täiskasvanute delegatsioonide kohtumise päev.

14. juulil aga jäetakse külalistega Saksimaalt hüvasti.

Raivo Lott

Viljandi valla esimene noortefestival avab ukse 12. augustil Viiratsis

Hea lugeja, oled kindlasti kuulnud ütlust, et unista suurelt, unistamine on tasuta. Viljandi valla noored teevad seda – loovalt, julgelt ja ainsaks piiriks on noorus ise. Nii juhtus talvisel jaanuarikuul kui ühest ideest hakkas kooruma päris plaan – kirjutada Erasmus+ ja Euroopa Solidaarsuskorpusele osalusprojekt, mis julgustaks noori oma mõtteid, ideid ja arvamus avaldama, sest just nii kasvatame me oma noortesõbralikus vallas juurde tulevase otsustajaid.

Mais said noored rahastajalt tagasiside, et projekt on saanud kõrged hindamispunktid ja täisrahastuse summas 22 500 eurot, tänu millele toimub 12. augustil Viiratsi perepargis ja laululaval Viljandi valla esimene noortefestival “Arvamus avab ukse”.

Festivalieelsel ajal juulis anti oma panus ka Viljandi [eel]arvamusfestivali noorte arvamusalal, sest noored ei tunne omavalitsuse piire, nad tegutsevad omavalitsuste üleselt.

Augustikuise festivali sisu loovad noored Merilin Mutli, Anni Oja, Tauno Kobin ja Inganora Makko noorte heaks. Projekti-meeskonna taustajõud noorte tarvis on Viljandi valla noortekeskus.

Oleme tänulikud Euroopa Liidu kaasrahastusele ja Haridus- ja noorteameti poolsele toele projekti elluviimisel.

Kohtumiseni 12. augustil kell 12-21 Viiratsis #noortefestival. PS! Festival on kõigile osalejatele tasuta!

Noortefestivali meeskonna nimel Liis Särg

TEMUFI suvelavastus Tarvastus pakub võimalust kohtuda Oskar Lutsuga

Täna'se lehenumbris räägime Temufi teatri uuest suvelavastusest “OSKAR LUTS ehk LAUL IGAVESEST ÕNNEST”, mis toimub Viljandi vallas Tarvastu mõisa tallihoovis.

Eesti kirjandusklassiku aastaaegade-sari on tuttavaks saanud ilmselt kõigile. Kes siis ei oleks kuulnud Tootsi vempudest, Kiire äpardustest või Arno legendaarsest tarkuseterast “Lilled, heinamaa, päikesepaiste.” Ebaproportsionaalselt vajaka on aga jäänud Lutsu kirjutatud näidenditest, mida on ühtekokku lausa paarikümne ringis. TEMUFI lavastaja Peep Maasik otsustas, et midagi tuleb selles osas ette võtta. Nii saigi alguse teekond tänavuse suvelavastuseni, mis toimub Viljandimaal nostalgilises Tarvastu mõisa tallihoovis.

Kuna Lutsulik suvekomöödia on TEMUFI esimene juubelilavastus, sooviti pöörduda tagasi juurte juurde. Nimelt kasvasid Peep Maasik ja Hannese tegelast kehastav Silver Kaljula üles endises Tarvastu vallas – üks Mustlas, teine Soel.

“OSKAR LUTS ehk LAUL IGAVESEST ÕNNEST” põ-

hineb kuuel erineval Lutsu kirjutatud näidendil. Vaataja leiab eest kirjaniku loodud maailmade hübriidi, mis suudab oma värvikate sündmuste ja mitmepalgelise tegelaskonnaga raputada isegi autorit ennast. Esitine heatahlik huvi enda tegelaste käekäiguga tutvust teha võtab kiiresti uue kuju, kui ilmsiks tuleb tegelik suhete virvarr.

Etendust saab nautida nii juulis, augustis kui ka septembris. Ja selleks ei pea sõitma sugugi kaugele. Tuleb vaid soetada Piletilevist pilet ning seada sammud meie looduskauki Tarvastu poole!

Tegijad:

Dramaturg: Urmas Lennuk

Lavastaja: Peep Maasik

Kunstnik: Jaanus Laagri-

küll

Helilooja-muusikaline ku-

jundaja: Martin Aulis

Osades: Lauri Kink, Peeter Volkonski, Veikko Täär, Silver Kaljula, Oskar Punga jt.

Väga loodame, et info lavastusest jõuab siinsete elanikeni ja suve suursündmus ei jää nägemata.

Kaisa-Kadi Pilt
Helen Vunder

Hetk suvelavastusest “Oskar Luts ehk laul igavesest õnnest”, mis toimub Tarvastu mõisa tallihoovis. Foto: Helen Vunder

Juuli toob kodumaa põldudele Eesti kunstiklassika

Alates juulist ootavad üle terve Eesti avastamist seitse põldu, kuhu on üles seatud Eesti kunstnike maalide reprod. Viljandi vallas saab aga näha Konrad Mägi maali “Viljandi maastik”.

Kaunid põllud on osa me igasüvisest maastikupildist ja Eesti kultuuriloost ning samamoodi on läbi aja neid vaateid osanud hinnata hulk Eesti kunstnikke. Seitsmesse Eesti paika jõuavad Ants Laikmaa, Oskar Georg Adolf Hoffmanni, Emil Musso, Silvia Jõgeveri, Konrad Mäe ja Anatoli Kaigorodovi maalid. Põldude äärde on paigutatud maalid, mille sünnilugu on moel või teisel seotud antud piirkonnaga. Kuna vanim teos pärineb orienteeruvalt 19. sajandi lõpust, saab igaüks hinnata, kas ja kui palju erineb maalil olev põllupilt tänapäevast.

Lisaks Viljandimaale saab erinevaid teoseid näha veel viies paigas. Lääne-Eestist leiab kaks Ants Laikmaa maali – Läänemaal saab näha Laikmaa “Ridala Maastikku” ning Saaremaal Kaalis “Viljapõld viie tuulikuga”. Tartu- ja Jõ-

gevamaalt leiab kaks maali – Emil Musso “Maastik” paikneb Jõgeva vallas Mooritsal ja teine, Silvia Jõgeveri “Haaslava maastik” Kastre vallas Mellistes. Lääne-Virumaal Kadrina vallas Jõepeerist leiab Oskar Georg Adolf Hoffmanni maali “Mees vikatiga” ning Ida-Virumaal Valastes saab kaeda Anatoli Kaigorodovi “Sügist”.

Koos maalide reprododega paigutatakse põldudele ka infotahvliid, kust on võimalik lugeda, millist põllukultuuri sellel põllul kasvatatakse, millal toimub külv ja saagikoristus ning kes põllu eest hoolitseb. Kuigi maalid jäävad nähtavale augusti lõpuni, tasub maale otsima minna juba juulis, sest just siis saab näha kõige ilusamat pilti koristusküpselt põllust, mis on ootamas lõikust. Eesti inimeste poolt juba avastatud maale leiab sotsiaalmeedias teemaviite #kultuuripõld abil.

Aktsiooniga juhib põllumajanduse olulisusele ja põllumeeste rollile tähelepanu BASF Agro Eesti. Kunstiteosed valiti koostöös Eesti Kunstimuuseumiga.

Mirjam Mäesalu

Tarvastu kihelkonna kirjalikust esmamainimisest täitub tänavu 790 aastat

Sel aastal pühitseme Tarvastu kihelkonna kirjaliku esmamainimise 790 aastat. Vikipeedias on kirjas: Tarvastu kihelkond oli ajalooline kihelkond Viljandimaal, Rootsi aegses Pärnumaal ja Pärnu kreisis ja Liivimaa kubermangus Viljandi kreisis. Kirikukihelkond asutati 13. sajandi alguses. Tarvastu nime on ürikutes esmamainitud 1234. aastal. Tarvastu kihelkond oli sel ajal 200 adramaad suur. Täna sees lehes annamegi ülevaate olulisematest ajaloosündmustest Tarvastu kihelkonnas selle 790. aasta jooksul. Toimetusest.

Esimesed read Tarvastu kohta

Henriku Liivimaa Kroonikast on lugeda: Kui Modena piiskop Wilhelm 1225. aastal Sakalasse jõudis, leidis ta Võrtsjärve äärest Tarvastu kihelkonna ja hiljuti pöördunud eestlased. Ta õpetas neid hardalt ja manitses, et nad mitte kunagi meie issanda Jeesuse Kristuses usust ei taganeks. Aastal 1234 teenis Tarvastu kogudust preester Gottfried. Kirik oli tõenäoliselt puust, 1329. a. põletasid leedukad selle rüüsteretke käigus maha. 14. sajandil ehitati Liivimaa ordu Tarvastusse linnuse, mida valitses Viljandi komtuur. Ligikaudu samal ajal võis olla ehitatud ka Tarvastu kolmelööviline kivist kirik. Enne ordulinnust võis samal kohal olla kunagine muinaslinnus. Kihelkonna lõunaosas meenutab viikingiaega Vooru linnamägi. Tarvastu kirikust 14 km põhjapool Riuma küla Mulgi talu lähedal teab rahvapärinus nimetada kunagise mungakloostri asukohta ning Mõnnaste küla Jõgeva talu mail katolikuuegse kabeli ehk Annelombi kiriku asukohta. Alates 1410. aastast peatusid Tarvastus sageli ordumeistrid. Seetõttu ehitati linnusesse uusi võlvitud ruume, tugevdati müüre ja lisati kaitsetorn. Sellegi poolest vallutasid 1481. aastal linnuse Moskva ja Pihkva väed ja 1501. aastal rüüstasid venelased kihelkonda koos tatarlaste väesalgaga.

Sõjad ja Tarvastu lossi hukk

Pikemat aega elas Tarvastu lossis ordumeister Heinrich von Galen, kes viis sisse luterliku kirikukorralduse. Ta toetas eestikeelse luterliku katekismuse trükkimist ning suri 1557. aastal Tarvastus. Ka järgmise ordumeistri Wilhelm von Fürstenbergi elukohaks oli Tarvastu loss. 1560. a. vallutasid Vene väed Tarvastu, järgmisel aastal vallutasid selle poolakad, siis jälle venelased, 1577. a. rootslased, kes pidid linnuse kohe venelastele tagastama ning alates 1582. a. kuulus Tarvastu poolakatele. 1596. aastal süütasid karistuse eest põgenevad mõrvarid Zdenko Wierzinsky ja Janusz Grzezinsky püssirohu lao. Plahvatus muutis linnuse rusuhunnikuks ning tappis 37 lossielanikku. Loss on tänase ni varemetses. Tarvastu kirik jäi Liivi sõjas ilma oma võlvist. Rootsi ajal kirik taastati ning sellele ehitati puidust haritorn. Esimesed luterlikud pastorid olid

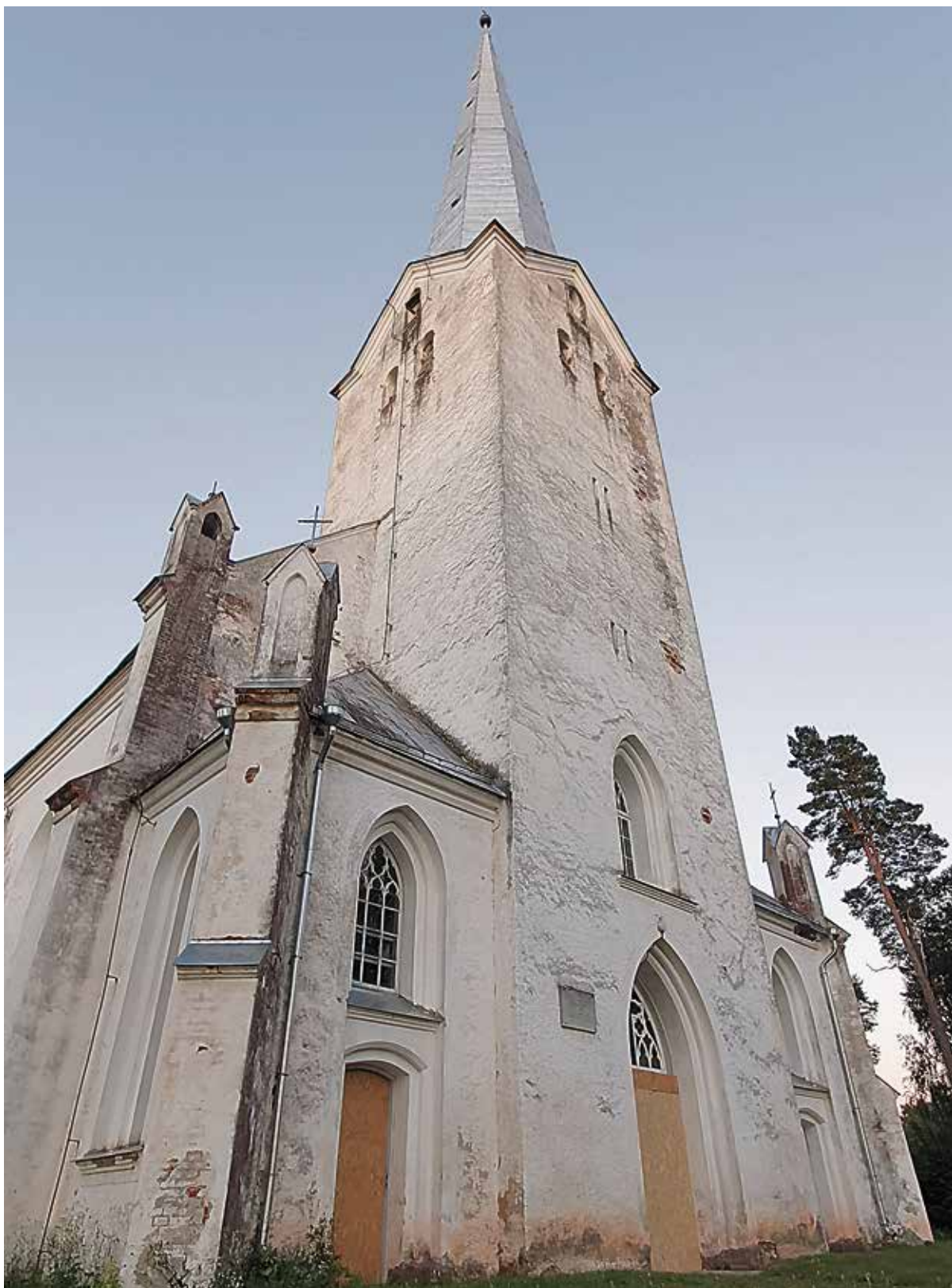
siin soomlased, sh Stephan Calenius, kes 40-aastase ametiajaga on Tarvastu kogudust kõige kauem teeninud vaimulik. Calenise äi oli eesti keele grammatika koostaja Heinrich Stahl.

Tarvastust saab hüppelaud kõrgemale

1727. aastal kutsuti Tarvastu koguduse õpetajaks Johann Friedrich Körber. Ta oli Jena ülikooli haridusega andekas mees. Körber õppis kiiresti ära eesti keele, oli hea jutlustaja ning koguduse poolt armastatud. Olulise panuse andis ta koolihariduse edendamisse Tarvastu kihelkonnas. 1747. aastal tuli herrnhutlane Heinrich Dotler Ebers koduõpetajaks leitnant Johann Friedrich von Krüdeneri juurde. Samal aastal tuli Tarvastu kogudust teenima pietistlike vaadetega õpetaja Johann Christoph Schmidt. 1771. aastaks oli Tarvastu kogudus nõnda kasvanud, et kirik jäi kitsaks ning see tuli suuremaks ehitada. Meister Johann Christoph Knauti juhtimisel ehitati kirik lääne poole pikemaks, püstitati torn. Õpetaja Lenz rajas pastoraadi pargi ning koristas vana õunaiaia. Ta kutsuti siit Tartu Jaani kogudusse ning temast sai eesti ja soome-ugri keelte lektor Tartu ülikoolis. Õpetaja Johann Adam Andreae oli suurepärane inimeste tundja, südamlilik ja helde meelega. Rahvas nimetas teda ingliski. Oli ka neid, kes tema vastu ülekohtusid olid. See kurvastas õpetajat ning ta jätkas oma tööd Helme koguduses. Järgmiseks Tarvastu kirikuõpetajaks sai Riia toomkooli rektor Johann Moritz. Ka Tarvastus kandis ta hoolt ennekõike kooliõpetuse eest. Õpetaja Karl Ernst Bergist sai hiljem Liivimaa piiskop. Ka järgmine õpetaja, dr Heinrich Pässler kutsuti Tarvastust ära kõrgema ameti peale – temast sai Tallinna toomkoguduse ülemõpetaja.

Tarvastust pärit Eesti kuulsused

1815. a. kadusid takistused vennastekoguduse töölt. Rahva seas levis usuline ärkamine. 1818. a. ehitati Uue-Suislepa palvemaja. Töö laienes ja kolm aastat hiljem ehitati palvemaja ka Tarvastusse. Teiste seas oli Tarvastu vennastekoguduse lugejaks Kooli-Aadu, kelle pojast Johannes Rennitist sai kirikuõpetaja Kambjas ja Põltsamaal. Aadu vennapoeg Andres Rennit kirjutas luuletuse "Mu meelen kuldne kodukotus". Luuletuse viisistas naabrimees Tõnis Tamm. Tõnise tütar Aino Tamm oli laulja ning poeg Jaan Tamm Tallinna Konservatooriumi direktor. Olulise panuse andsid eesti rahvuslikku liikumisse Tarvastu köster Hans Wühner ja kirjanik Ado Reinvald. Tarvastust on pärit kunstnik Tõnis Grenztein, ajakirjanik Ado Grenztein, maadleja Martin Klein, peaminister Ado Birk, dirigent Juhan Simm, kirjanik Johannes Semper, näitleja Hendrik Toompere, peapiiskopid Johan Köpp ja Jaan Kiivit vanem, kirikuõpetajad Martin

1771. aastaks oli Tarvastu kogudus nõnda kasvanud, et kirik tuli suuremaks ehitada. Kirik ehitati lääne poole pikemaks, püstitati torn.

Foto erakogust

Lipp, Jaak Varik, Andres Põldmets, Adolf Greinert, Leberecht Greinert, Aleksander Alver, Jakob Jalajas, Juhan Jõgi, Hans Rebane ja Peeter Parts.

Rahvuslik ärkamine ja tulekahju Tarvastu kirikus

Õpetaja Justus Mickwitz uppus õnnetul kombel. Tema mantlipärija Paul Carlbom seisis aga vennastekoguduse vastu. Carlbom pidi nägema, kuidas inimesed rändasid välja „soojale maale“ ja teised läksid Suislepa õigeusu kogudusse. Õpetaja Carlbom suri haigevoodis pühapäevase jumalateenistuse ajal. Samal ajal asendas teda kirikus Georg Eisenschmidt, kellest saigi Carlbomi mantlipärija. Pärast Eisenschmidt oli kogudus neli aastat ilma õpetajata, kuna nii kaua kestis vaidlus selle üle, kellel on õigus kirikuõpetajat valida. Rahvuslusest haaratud kogudus oleks soovinnud Hugo Treffnerit, kuid valiti Mihkel Jürmann, kellest sai üldse esimene eesti rahvusest praost. Kusjuures Vil-

jandi praostkond oli ka esimene, kus eesti soost vaimulikud suure ülekaalu saavutasid ning Viljandi praostkonnast sai alguse eesti vaba rahvakiriku loomise idee. 6. mail 1892, kui Mihkel Jürmann pidas kirikus leeritundi, süttis pikselöögist Tarvastu kiriku torn ja kogu kirik põles ära. Altarimaal õnnestus akna kaudu välja viia. See on maalitud 1859. aastal Dresdeni kunstnik Theodor Thieme poolt. Pildil on kujutatud Jeesust ristil ning risti all Maarja Magdaleenat, Jeesuse ema Maarjat ning jüngeer Johannest. Põlevast kirikust õnnestus päästa ka kolm kroonlühtrit ning imekombel jäi alles 1771. aastal valmistatud tornikukk. Ülesehitustööd juhtis Gustav Beermann. Uus torn on 73 meetrit kõrge. Taastatud kiriku pühitses piiskop Hollmann 5. detsembril 1893. Vana altarimaal paigutati uuele valgest marmorist altarilauale. Altariseina ehitavad puust inglifiguurid, mille nikerdas kohalik ühe (vasaku!) käega meister Jaan Viira. Suure kiriku ehitati Tarvastu kogudus

ilma välise abita. 2 manuaali ja 22 registritga oreli valmistas August Terkmann 1911. a. 19. sajandi lõpul hakkasid Tarvastu mõis ja kirikumõis müüma Mustla kõrtsi juurde ehituskruunte. Sündis Mustla linn, tänane alevik. Maailmasõdades jäi Tarvastu kirik terveks. Eesti Vabariigi ajal tegutses kihelkonnas veel kaks vennastekoguduse palvemaja.

Nõukogude võim raputas Tarvastut kõvasti. Pärast õpetaja Eduard Salumäe lahkumist teatas koguduse juhatus Konsistooriumile, et nad ei soovigi enam õpetajat, sest ei suuda teda ülal pidada. Kassapidaja Mari Tamm ei leppinud otsusega. Kuna Siberi vangilaagrist naasnud Harri Haamerit ei lubatud tagasi Tartusse, oli ta valmis tulema Tarvastusse. Legendaarne vaimulik Harri Haamer teenis Tarvastu kogudust 31 aastat. Tema matusepäevast 1987. aasta 14. augustil kujunes suursündmus Eesti uue ärkamise loos.

Koostas
õpetaja Kristjan Luhamets

Mis oleks, kui läheks lahku lahkelt?

**Merli
Lepik-Kiili**
laste heaolu
peaspetsialist

Saksa kirjanik Adolph Freiherr von Knigge, kelle sülest on sündinud traktaat inimsuhete aluspõhimõtetest on öelnud: "Ära lahku kellestki, ütle mata talle midagi õpetlikku või meeldivat."

Mõnikord võib näida, et raskuste ilmnmisel tundub lihtsam minna lahku ning mitte suunata energiat suhte taastamisele ja korrastamisele. Seda ei tea me aga kunagi, millistel põhjustel keegi otsustab lahku minna ja tegelikkuses ei olegi see kellegi teise asi, kui lahkumineku puudutab vaid kahte osapoolt. Kui aga lahku otsustab minna paar, kellel on ka ühine vara ja lapsed, siis on seotud osapooli rohkem ning mõjutatud saavad eelkõige lapsed. Kuidas olla oma lapsele toeks, toetada teise vanemaga suhtlemist ning tagada lapsele seadusega ette nähtud õigus tunda oma vanemaid?

Lapse heaolu peaks olema olulisim

Õnneks on mitmeid teadlikke lahkuminekuid, kuid paraku jõuab kohtute ja laste heaolu spetsialistide töölauale olukordi, kus lahkuminek viirvaris unustavad lapsevanemad tihti oma järeltulijate tunded ja heaolu. Osad lahkuminekud suudavad ületada viha, pettumuse,

teha omavahel kokkulepped ja nendest kinni pidada. Teised aga ei suuda ja ei taha teha ühtegi kokkulepet, seda teise poole kiusamiseks. Kolmandad on need, kes teevad kokkulepped, kuid nendest siiski kinni ei pea. Iga lahkumineku mõjutab last, ka lahkumineku, mis on hästi läbi mõeldud ja lapse heaolu arvestades planeeritud. Kui sellele aga lisanduvad veel vanemate vahelised vaidlused, lapse varjamine teise vanema eest, lapse mõjutamine teise vanema suhtes, siis näitavad need tegevused, et lapse heaolu ei ole lapsevanemate silmis oluline. Spetsialisti silmale on väga hästi aru saada, kes ja kuidas lapse heaolu peale päriselt mõtleb. Ühe müüdinä ringleb justkui laste heaolu spetsialistid valivad pooli – kas ema või isa. Oluline on aga teada, et lapsevanemate vahel pooli ei valita, alati ollakse lapse poolel!

Keskenduda tuleb sellele, mis on lapsele parim, mitte sellele, et teist lapsevanemat lapse elust välja lõigata. Lapse jaoks on mõlemad vanemad olulised. Ja lapsevanemate kohustus on lapsele

Fotod: Raivo Lott

tagada võimalikult ligilähedane elukorraldus enne lahkuminekut olnule.

Laps vajab mõlemat vanemat

Tähtis asjaolu siinkohal on, et paarisuhe on küll lõppenud, kuid lapsevanemad ollakse edasi ja vanemlik liit peaks säilima. Ühtne kasvatus toetab lapse arengut ja soodustab omavaheliste suhete hoidmist. Lapse igakülgset heaolu ja parimaid huve arvestades on oluline kõikide osapoolte jaoks, et lapsele jääks alles kaks vanemat. Isa ei suuda asendada lapse jaoks ema ja vastupidi. Seaduses on sätestatud, et vanematel on ühine hooldusõigus, mis kehtib ka lahkuminekukorral. Samuti on lapsel õigus suhelda mõlema vanemaga. Õigustega paralleelselt on lapsevanematel ka jätkuvalt kohustused oma lapse ees. Seega on kõikidel osapooltel omad õigused ja kohustused. Lastemõjutajateks võivad olla nii emad kui ka isad, muuhulgas võivad perekonna loosse sekkuda ka sugulased-tuttavad. Lastehaiguste spetsialistid näevad oma

töös õnnetu lapsi, kes peavad pooli valima oma vanemate vahel, mis tähendab, et nad ei tunne end turvaliselt ja hästi kummagi vanema juures. On äärmiselt ebaõiglane panna laps olukorda, mis ei kuulu lapseks olemise juurde.

Osadel juhtudel takistab üks lapsevanem ise tahtlikult lapse suhtlust teise vanemaga, osadel juhtudel üks lapsevanematest ise ei soovigi oma lapsega suhelda ja katkestab teadlikult suhtlemise. Reaalsus on see, et lapse psüühikale on sellised olukorrad laastavad (vanemate vahelised vaidlused ja tülid, teineteise halvustamine ja väärtusteks tegemine, proovida last ära osta asjadega jne). Lastel võivad tekkida keskendumisraskused, enesevigastamine, ärevushäired, tunne, et teda pole kellelegi vaja jne.

Paraku kannatab laps kõige rohkem

Väga oluline on lahku minnes lapsega olla aus ja rääkida temaga sellest. On palju nähtamatut, mida meie ei näe, aga laps kogeb.

Pahatihti tulevad tegelikud põhjused välja alles teraapia käigus. Iga lugu on erinev, kuid ühine joon on see, et kui lapse huve ei seata esikohale ja keskendutakse vaid iseendale, oma tahtmiste ja teise poole hävitamisele, siis on laps see, kes kannatab kõige rohkem. Toetavaks asjaoluks on see, kui vanemad on toeks oma lapsele ja ka teineteisele. Kui laps teab, et tema mõlemad vanemad armastavad teda ja jäävad tema jaoks alles ning ka lapsevanem ise tunneb, et vajadusel on teine vanem tema ja lapse jaoks olemas, siis sellega kaotatakse oma seest paljud varjatud hirmud ning üheskoos ausalt rääkides saab rahumeelselt edasi liikuda.

Abivahendiks perelepitus

Üheks abivahendiks, kuidas rahumeelselt kokkulepeteni jõuda on perelepitus, mida võiks kasutada kõik need lapsevanemad, kes on eri meelt ja ei suuda omavahel kokkuleppele jõuda. Perelepitus aitab lahku minevatel või juba lahus elavatel lapsevanematel üksmeelele jõuda ning sõlmida lapse huvidest lähtuvad kokkulepped. Perelepituses ei tegeleta suhte taastamise teemadega. Kui perekond soovib jääda kokku ja tegeleda omavahelise suhte parandamisega, on paremaks valikuks perelepitus.

Seega, mis oleks, kui läheks lahku lahkelt!

Lapse heaolu hoidvate kokkulepete tegemist toetab perelepitusteenus. Loe teenuse kohta rohkem www.sotsiaalkindlustusamet.ee/perelepitus.

Reisime rahulikult tempos ja pikka maad pole vaja käia

Just sellise teadmisega asusid 17. juunil Viljandi valla eakad kahepäevasele Saaremaa reisile. Grupis oli rahvast Ramsi, Paistu, Tarvastu, Puiatu ja Vana-Võidu piirkondadest. Reiseltskond oli 40-liikmeline, seda juhtis Ene Saar ning reisi toetas Viljandi vald.

Esimene peatus oli jaanalinu farmis. Kohapeal selgus, et jaanalinud olid ainult farmi vapilindudeks, kuna farmis oli veel mitmeid eksootilisi loomi. Eriliseks lemmikuks kujunes eesel Mossu (Mozart), kes oli nõus kõikide paitustega. Järgmisena vaatasime üle Angla tuulikud ja Kaali kraatri, söime kõhu

täis ning võtsime suuna Kuresaarde, et jõuda ööbimispaika ASA Spaas. Kõigil oli võimalus nautida vee- ja saunamõnuseid ning mis saakski veel parem olla väsinud kontidele pärast pikka reispäeva. Kellel oli jaksu ja tahtmist võis tutvuda Kuresaare lossipargi, vanalinna ja keskvaljakuga. Vanalinna osa oli väga ilus – parem kui välismaal.

Järgmine päev algas rikkaliku hommikusöögiga spaas ja jätkus Põide pruulikojas õlle degusteerimisega. Järgmisena külastasime Karala Lambakogu. Lambakoguga tutvumine tekitas väga palju emotsioone. Jääb vaid üle imestada, kuidas on võimalik

kivimürakatest koosneva Lambakogu ja meie Riigikogu vahel nii palju paralleele tõmmata.

Reisi maiuspälsaks oli Saaremaa pojengifestivali külastamine. Festivali giid suutis liisaks aia tutvustamisele anda ka asjalikke nõuandeid kodu pojengidega toimetamiseks. Ei usu, et reisil oleks olnud naist, kelle süda poleks sulanud nende lillepeenarde juures, igatahes fotoaparaadid ja telefonid plõksid pidevalt. Sellise romantilise meeleoluga lõppeski meie reis.

Reis oli Ene Saare poolt väga hästi ette valmistatud – suhteliselt lühikese ajaga sai külastada paljusid kohti ja jäi ka vaba aega ning ainuke reisiselli kohustus oli tunda kella, kõige muu eest oli hoolitsetud. Täname ka vallavalitsust toetuse eest, et saime reisida taskukohase hinnaga. 2015. aastast alates on omavalitsus eakate suvereeisetoetanud ja neid korraldatakse erinevates piirkondades. Küllap leiab igaüks endale sobiva marsruudi väikeseks väljasõiduks.

Bussis, kodu poole sõites ja kahele möödunud päevale mõeldes, oli hea tunne teadmisest, et ka eakatel on koos võimalik midagi toredat ja stressivaba ette võtta. Järgmiste kohtumisteni 2025. aastal koos reisides.

Anne ja Tiit Lapp
Vana-Võidust

Peeti unistuste aia sünnipäeva ja vahetati pidulikult nime

14. juunil toimus Pärna Pansionaadi unistuste aia järjekordne sünnipäev ja ühtlasi ka nime muutmise tseremoonia.

Pidulikult jäeti hüvasti nimega Pärsti Pansionaat.

Unistuste aed oli küll peoks valmis seatud, kuid vihmasadu sundis sündmust siseruumides pidama.

Peeti kõnesid, tantsiti, lauldi ja poksiti, nagu juba traditsiooniks saanud.

Aasta pärast jälle!

Tekst ja fotod Rain Porrs

Viljandi valla eakad Saaremaal.

Foto erakogust

LÜHIDALT

Sigrid Kapanen on tai poksi maailmameister!

Viljandi valla neiu Sigrid Kapanen tuli Kreekas toimunud Tai poksi maailmameistri-võistlustel teist korda U23 vanuseklassi maailmameistriks kaalukategoorias kuni 63,5 kilogrammi.

Kõigis neljas kahevõitluses alistas Kapanen vastase kohtunike ühehäälselt otsusega 3:0, finaalis oli ta parem türklannast Cemile Aykoçist. Eelnevad võidud saavutas Sigrid marokola-se, venelase ja vietnamlase üle. Viljandi vallavalitsus õnnitleb Sigridit, tema vanemaid, treener Ringo Tippi ja toetajaid ning premeeris maailmameistrit tuhande euroga. Soovime, et Sigridi kõrged eesmärgid

Võidukas maailmameister Sigrid Kapanen. Foto: Ringo Tippi

täituks ning ta pälviks proffi-de seas WBC Muay Thai vöö! Edu, õnne ja jaksu oma sportli-ke eesmärkide täitmiseks!

Graatsilised Viljandi valla neid näitasid taset

9. juunil toimusid spordihoo-nes Viljandi lahtised meistri-võistlused iluvõimlemises.

Võistlustules oli ka väga suur hulk meie valla sãrasilmseid neide. Käisin ise esmakord-selt oma silmaga vaatamas ja elamus oli vägev – imeilusad

kavad ning kaunid ja graat-silised etteasted. Oli tunda ja näha, milline töö ja vaev selle ilu taga on. Nagu pildilt näha, olid meie neid igati edukad. Suur tänu osalejatele ja õnnit-lused parimatele!

Graatsi-lised ilu-võimlejad selgitasid parimaid. Foto: Urmas Treier

Meie oma maijooks tõi jooksusõbrad Kolga-Jaani

31. mail toimunud Kolga-Jaani lastekaitsepäeval selgusid ka meie oma maijooksu pari-mad.

Pea 70 väiksemat ja suure-mat spordisõpra jooksid Kolga-Jaani teedel ja staadionil imekaunil suvisel moega kevadõhtul.

Väikesed jooksusõbrad sil-kasid Kolga-Jaani staadionil, rinnasildil number 1 ja tekst: "Olen kõige väledam". Kõik lapsed olidki välejalgsed, olgu-gi, et mõni neist alles aastane. Noorte jooksu kujunes osale-jate rohkeks. Võitjana saabus finišisse Robert Hubel, kes edestas Tommy-Brait Tepperit

ja Ranete Maasikut. Naiste ar-vestuses noppis esikoha Kolga-Jaani kehalise kasvatusõpe-taja Grete-Liisa Toom. Talle järgnesid Janika Rohtla ja Kris-ta Zinkovski. Meeste arvestu-ses pani oma paremuse maks-ma Urmet Arusoo, kes edestas teise koha omanikku Markus Ritvalit ja Margus Hubelit. Parim kohalik jooksunaine oli Grete Piir, parim noor Ranete Maasik ja meestest näitas head minekut Aivar Piir.

Suurim tänu abi eest – Anna Mõlter, Karen Akopjan, Kuldar Vorobjov, Lilian Vorobjov, Gas-par Värvi ja alati lahke Kolga-Jaani kogukond!

Soe järve triatlon kujunes kuumaks ja võitluslikuks

22. juunil koguneti Soe külla, et panna ennast proovile Soe järve triatlonil.

Registreerunud osalejad olid kõik valmis andma endast pa-ri-ma kas individuaalselt või võistkonnaarvestuses. Enne starti plaanitud ei suudetud mõnel juhul küll sajaprotsendi-liselt ellu viia, kuid sellest hoo-limata jäeti endast rajale kõik, mis anda oli. Meeste seas pani end maksma suusamaailmast tuntud tegija Kevo Kärp. Järg-nesid Rasmus Heinla ja koha-lik kuulsus Mati Valli. Naistest pälvis esikoha Karina Toming Laura Jaatineni ees. Neidude

konkurentsis oli kiireim ja osa-vaim Victoria Desiree Elvet, teisenä lõpetas Vivian Vardja ja kolmandana Sandra Maryn Elvet. Võistkondlikus arvestu-ses pani oma paremuse maks-ma võistkond Kõvad mehed ja naine. Teise koha pälvis võist-kondlikus arvestuses Pastakas ja kolmanda koha saavutas võistkond Lüüsi. Parima koha-liku eriauhinna kohvikult PÄM pälvis Victoria Desiree Elvet. Eriti suur tänu korraldajatele – Tarmo Arak, Siret Rebane, Li-lian Vorobjov ja Soe külamaja ning kogukonnaliikmed! Aitäh toetajatele – Pepsi ja Tanker!

Spordikülje koostas
Mati Adamson, Holstre-Polli Spordikeskuse spordijuht

Discgolfimängijad selgitasid külade parimaid.

Foto: Mati Adamson

Viljandi valla külade discgolfiturniiril võidutses Holstre

8. juunil selgusid Mustla discgolfipargis esmakordselt parimad valla külad sel alal.

78 osalejaga turniir oli põnev, kokku võistles 13 erineva küla esindust. Ilmataat pakkus tõelist vaheldusrikkust – päikest, tuult ja vihmagi, ent mängijaid see ei heidutanud. Rõõmu tegi, et mit-med osalejad olid discgolfivõist-lusel esmakordselt. Kogenumate siiras toetus ja abi algajatele aitas kaasa ning võistlus möödus sõb-ralikus meeleolus. Külade arves-

tuses ei olnud vastast Holstrele, kes edestas kokkuvõttes Soe ja Põri küla ning kõiki teisi. Indi-viduaalselt pälvisid esikoha N14 Mirtel Mäll, N16 Liis-Mary Mee-rits, naistest Merilin Piir, N35 Tat-jana Kosemaa, N45 Anari Naal, N55 Lea Leenurm, M14 Oliver Palumaa, M16 Tauri Tuul, mees-test Tanel Sinimets, M40 Janek Kosemaa, M50 Jaanus Sülla ja M60 Ivo Meerits. Palju õnne pa-rimatele ja suur aitäh kõigile osa-lenutele! Kiitus peakohtunik Erki

Marksoole ja sekretär Lilian Vo-robjovile! Kohtume külade esin-dajatega juba 24. augustil Holst-re-Pollis, kus on kavas koguni 4 võistlust – segavõrkpall, tãnava-korvpall, õhupüssist laskmine ja suvepäeva alad. Üldarvestuses on seis väga tasavõrgine, seega suvel kõik virgalt treenima! Tu-lemused leitavad: <https://www.holstrepolli.ee/sundmused/>

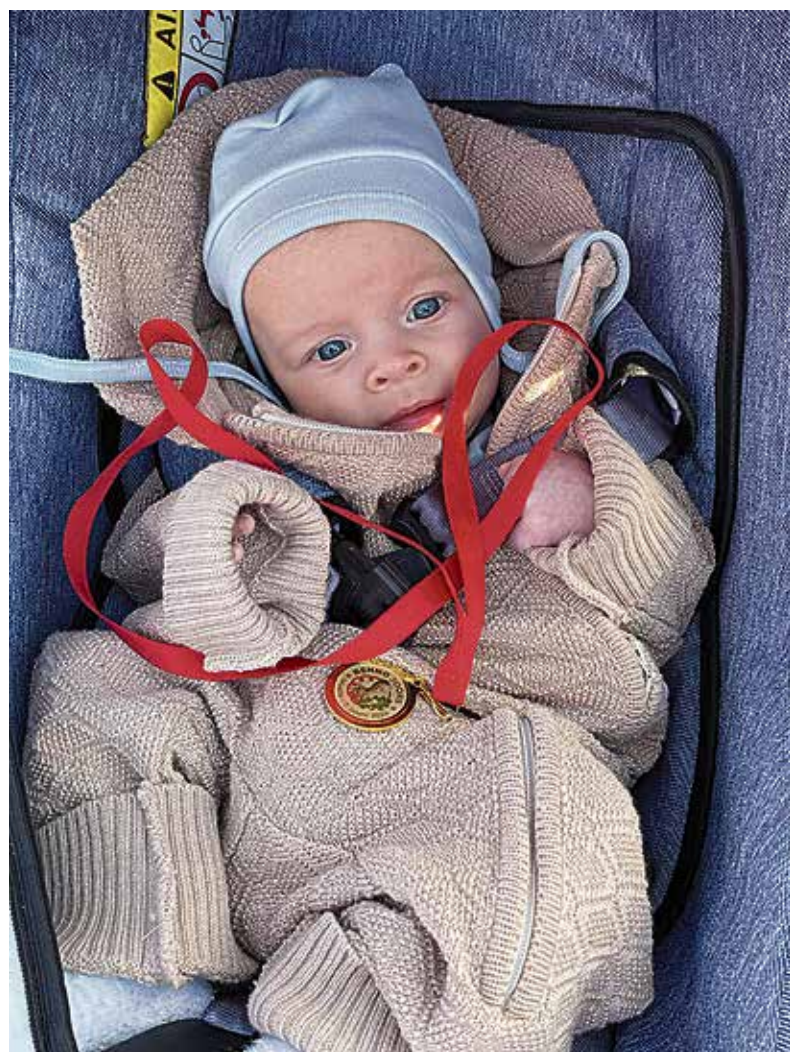
Esimene Benno jooksis oli osalejate rohke

7. juunil anti Soe külas Vam-bola bussijaama juures start esi-mesele Benno jooksule.

Rajale tormas 82 jooksu- ja käimishuvilist spordisõpra. Kuni jooksjad rühkisid Tarvastu Gümnaasiumi staadioni poole, osalesid väikesed jooksusõbrad seal oma Benno jooksul. Noorim osaleja, kes medali kaela sai, oli veidi vanem kui kahekuune. Kindlasti oli see tema esimene medal ja miks ei võiks just tema kasvada Bennole vääriliseks järglaseks!

Põhijooks kujunes väga põ-nevaks, sest stardis oli mitmeid suurjooksude võitjaid. Benno jooksu võitis sel aastal esimese stardi teinud Keio Kits Joosep Tammemäe ja Margus Hanni ees. Naistest pani oma paremuse maksma Kätlin Kase, talle järg-nesid Ene Talu ja Inga Kree. Nei-dudest viis kuldse medali koju Mia Lii Kaigas, kes edestas Anni Varest ja Kätlin Kubot. N40+ vanuserühmas ei olnud vastast Silja Mikule, kellele järgnesid Pille Lehtla ja Külli Hunt. Noor-meeste arvestuses võitis Benno jooksu Ralf Vanamets, talle järg-nesid Marten Todesk ja Rasmus Mägi. Meeste 50+ vanuserühma parim oli Janek Vanamets, kes jättis selja taha Alar Lõhmuse ja Alar Ritvali.

Et Benno Viirandi suutis 61 korda lõpetada ümber Viljandi järve jooksu, siis premeerisime 61. lõpetajat Kristi Konsingit maasikakarbiga. Suures võist-lustuhinas jäi loosimine päris ürituse lõppu ja kasutasime sel-leks infotehnoloogiat abi. Loosi läks 5 auhinda võistlusnumbri-te järgi. Valla saunalinad võitsid Inga Kree ja Indrek Võhumõök.

Elu esimene medal!

Foto: Lilian Vorobjov

Benno logoga pleedid kinkis loosiratas Jaanika Heinla, Moonika Mägil ja Anneli Prii-nitsale. Täname rõõmsameelseid osalejaid ja kaasaalajaid! Õnnit-leme parimaid! Suurim tänu korraldusmeeskonnale – Tarmo Arak, Lilian Vorobjov, Grete-Liisa Toom, Margus Igga, Deena

Mägi, Einar Kaigas, Veiko Jüris, Gaspar Värvi, Tarvastu Gümnaa-siumi õpilasesinduse noored, Jaak Israel, Eesti Punane Rist ja Benno jooksule sümbboolika ku-jundanud Tõnno Habicht!

Kohtume juba järgmisel aastal samas kohas!

Rõõmu liikumisest kõigile!

TASUB TEADA

Kutsetunnistusega korstnapühkija ja pottsepp võivad maksta kodu või elu

Kõigil, kes pakuvad pottsepa või korstnapühkija teenust, peab olema kutsetunnistus. Vastavalt paigaldatud või hooldamata küttesüsteem võib põhjustada tõsise õnnetuse ja mõjutada ka kindlustushüviti- se väljamaksmist.

Möödunud aastal oli kodudes 431 tulekahju, neist 77 oli seotud küttesüsteemiga. 29 tulekahju sai alguse küttesüsteemiga seotud ehituslikust puudusest või vale paigalduse tõttu. "Mitmed tulekahjud on alguse saanud sellest, et ahjule korstnaks pandud metalltoru pole õigesti isoleeritud ning küttesüsteemi kuumaks läinud toru on süüdanud vahelae või puittalad. Neid olukordi saaks ära hoida, kui õppinud meister ehitise üle vaataks. Meistri kutsumine on lõppkokkuvõttes odavam kui tulekahju tagajärgedega tegelemine," ütles päästeameti ohutusjärelevalve osakonna ekspert Tiina Kiil.

Kütteseadmeid paigaldades või hooldades peab tellija aga veenduma, et töö tegijal on oskusi ja teadmisi töendav kutsetunnistus. Lisaks tasub meeles pidada, et kui tulekahju puhkeb hooldamata või nõuetele mittevastavast küttesüsteemist, võib see õnnetuse korral mõjutada ka kindlustushüviti- se väljamaksmist. Kõik küttesüsteemidega seotud toimingud peavad pottseppad ja korstnapühkijad kandma küttesüsteemide portaali. Pottseppad ja korstnapühkijad näevad seal ülevaadet tehtud töödest ning tegemata tööde intervallidest. Küttesüsteemi

Hooldamata küttesüsteem võib põhjustada tõsise õnnetuse.

Foto: Tatjana Lind

omanik saab samuti väga hea ülevaate oma küttesüsteemi korrasoleku ja puhastamise vajaduse kohta.

"Küttesüsteemide puhastamisesse ei tasu suhtuda kergekäeliselt. Näiteks eelmisel aastal süttis põlema saunamaja, mille korstent ei olnud kunagi puhastatud. Kui spetsialist oleks küttesüsteemi üle vaadanud, siis oleks viga avastatud ja tulekahju polekski olnud. Peale küttesüsteemi puhastamise ongi üks korstnapühkija ülesanne hinnata kogu küttesüsteemi ohutust," ütles Kiil. Kütteseadmeid ja selle lööre tuleb puhastada minimaalselt korra aastas. Kui eramaja omaniku oskused lubavad ja vahendid on olemas, siis võib oma maja korstnat ka ise pühkida, kuid vähemalt korra 5 aasta jooksul peab seda vaatama ka kutseline korstnapühkija. Korst-, rida- ja paarismajades peavad kutselised korstnapühkijad käima igal aastal.

Sagedased on ka juhud, kus inimesed on eluruumi kütteseadme (ahju, pliidi või kamina) ehitanud ja kasutusele võtnud, kuid ei ole seda seadustanud. Sellisel juhul tuleb kütteseadme ohutust tõendada tagantjärele ning kütteseadme seadustada. Olemasoleva küttesüsteemi seadustamise või uue ehitamise tingimusi saab uurida kohaliku omavalitsusest. Lisaks suitsuandurile peab igas tahkekütteseadme ja gaasiseadmega kodu olema ka vingugaasiandur. Teenust pakkuvat kutselise korstnapühkijate ning pottseppade kontaktandmed ja nende tööpiirkonnad leiab Päästeameti ohutusportaalist: <https://ohutusportaal.paasteamet.ee/kuttesusteem/login>

Kutsetunnistuse kehtivust saab kontrollida Kutsekoja kodulehel <https://www.kutsekoda.ee/>.

Berit-Helena Lamp
Päästeamet

TEATED

• Küttepude, pelleti ja briketi müük üle Eesti. www.puu24.ee või helista 5200093, 6000136

• Eterniit, profiilplekk, bituumensindel katusetööd. Puitfassaadide ehitus ja viimistlustööd. mehitus@gmail.com 53529476.

• Laarox OÜ ostab metsa- ja põllumaad. Pakume parimat hinda. Telefon 5527322

• Ostan nõukogude aegsete sõidautode kasutamata varuosi. Võib pakkuda seismajäänud VAZ sõidukit Tel 5565 1952

• Ostan teie auto, kaubiku või maasturi. Sobib ka remonti vajav, vajadusel äravedu puksiiriga. Tel nr: 56363855.

• Kodumasinat remont, varuosad. Tel. 517 9771 või merton@hot.ee

Sündmusi Viljandi vallas

15.-21.07 Puhkepäeva rattamatk Risttee talu kollektsiooni- aeda.

17.07, kl 18 VAK Staieri seeriajooksu III etapp (5000 m) ja Viljandi MK meistrivõistlused Viljandi staadionil.

20.07, kl 11 kogukonna kriisikoolitus Mustla rahvamajas.

20.07, Heimtali mõisa 7. suvepidu. Kell 15 Laikrete perebändi kontsert.

20.-21.07, kl 10 avatud talude päev Viljandi vallas. Külalispäevadel avavad 11 Viljandi valla talu oma väravad.

21.07, kl 12 Kalmetu DG park 3x8 Kalmetu discgolfipargis.

21.07, kl 12 Petangiturniiri 3. etapp Kärsnas.

21.07, kl 12 Holstre triatlon Holstre kooli juures.

22.-28.07, puhkepäeva rattamatk Tilli kadastikku.

27.07, kl 11 Mustla DiscGolf 2024, Mustla discgolfi pargis.

27.07, Tarvatu Karika 5. etapp Raassillal.

28.07, Eesti Hobikardi Karikasari Raassillal.

29.07- 08.08, puhkepäeva rattamatk Heimtali staadionile.

3.08, kl 11 Paistu 790.

3.08, kl 14 Holstre-Paistu maanteejooks Paistus 5 km <https://www.viljandivald.ee/web/seeriajooks>.

5.-11.08, puhkepäeva rattamatk Kalmetu kooli discgolfiparki.

6.08, kl 18 Lapsed Liikuma! Kärsna mõisapargis – rattapäev.

10.08, kl 10 Võrtsjärve laevakohvikute päev.

10.-11.08, Eesti seniorspordi ja spordiveteranide liidu 57. spordimängud Jõgeval.

12.-18.08, puhkepäeva rattamatk Paistu spordiplatsile.

15.08, Osale fotojahil! Kolga-Jaani.

Vana-Võidu piirkonna seeniorid!

Oktoobrikuus on oodatud Vana-Võitu laulma, pilli mängima ja näitlema kõik seeniorid lähedalt ja kaugemalt. Huviringe juhendab kohalik elanik Silva Jõulu.

Esimene kokkusaamine toimub pärast soovijate registreerimist, sobiva päeva ja aja kokku leppimist. Kui soovid kord nädalas eakaaslastega kohtuda, kohvi juua, mõnusalt aega veeta ja ka teiste seenioride tegemistega tutvuda, helista Silva telefonil 53482250.

HOROSKOOP

15. juuli – 15. august

69 Vähk 22. juuni - 22. juuli
Napp riietus ja plätud on puhkus ajale – vähem valikut, ent peagi tuleb taas kihtidele mõtlema hakata. Naudi puhkust.

♏ Lõvi 23. juuli - 22. august
See kuu soosib hästi või paremini tegemist – tasub mõelda sellele tegemisele ajal ja mitte loobuda, kui kohe ei õnnestu.

♏ Neitsi 23. august - 22. september
Ära näpi ohtlikke riistu – toimetada nendega, mida käsitleda oskad.

♏ Kaalud 23. september - 23. oktoober
Taevane kurbus ja selle pisarad võiksid olla sinu rõõm – naudi vihma nii kuis oskad, see on lopsakuse ja rohkuse alus.

♏ Skorpion 24. oktoober - 22. november
See kuu soosib sind paljudes tegevustes, eriti sobib sulle puhkamine – tee seda nii, et ise ka hiljem end kadestaks.

♏ Ambur 23. november - 21. detsember
Kes teisele ütleb, see ise on – leia inimesi, kellele hästi öelda, see käib ka sinu kohta.

♏ Kaljukits 22. detsember - 20. jaanuar
Kohustuste võtmise võime on inimestel üüratu, mistõttu ei saa kunagi olla kõik tehtud – sa ei pea seega muretsema, ka teistel on tegemata.

♏ Veevalaja 21. jaanuar - 18. veebruar
See kuu ei soosi soodsamaid tegevusi ehk kokkuvõtteid, ent analüüsida siiski tasub – kuhu kaob raha? Veelgi enam tasub analüüsida ja mõista – kust tuleb raha?

♏ Kalad 19. veebruar - 20. märts
Paras aeg vahetada tött hirmudega – tee seda nii tõsise ja hirmsa olekuga, et hirmul hakkab hirmus ja ta taandub. Sinu võit.

♏ Jäär 21. märts - 20. aprill
Meil kõigil on tegevusi, mida peame tegema end sundides – vaata need üle ja võimalusel loobu või pista rinda ning kaota sealt valemist sundlus.

♏ Sõnn 21. aprill - 20. mai
On aeg seada ritta soovid ja need valgele habemikule edastada – kes ees, see mees või naine. Kirjuta või õpi üks luuletus, igaks juhaks.

♏ Kaksikud 21. mai - 21. juuni
Eks sa üks nautleja ole ning see loomulikult sobib sulle – naudi nautimist ja ära lase end ülemäära segada. Las kadestavad.

MURUTRAKTORITE KESTVUSKROSS

L, 20.07.2024

ASUKOHT: Raassilla RX, Viljandi vald

Korraldaja: Team MULLUTU MOTORSPORT

MURUTRAKTORITE KESTVUSKROSS:

10:00 Väravad avatakse

10:00-11:00 Registreerimine

11:00-11:30 Koosolek

11:30-11:50 Prooviringid

12:00-15:00 Sõit

15:30-16:00 Autasustamine

Pealtvaatajatele TASUTA

KUU FOTO

Milline foto sobikski paremini juunit iseloomustama kui pilt jaanitulest. See foto on võetud Paistu jaanitulelt. Näha on, et tuli on veel liiga võimas ja üle lõkke hüpeteni läheb veel aega. Küll aga oli aeg juba sobiv pargade punumiseks, sõnajaalõite otsimiseks, jaaniussikeste värvimängu vaatlemiseks. Meie vallas oli rahvale teavitatud jaanitulesid kokku 13. Jaanipidu nauditi nii Mustlas kui Kärstnas, Kolga-Jaanis kui Viiratsis, Tünnimäel kui Kiigemäel ja igal pool mujal. Tuleval aastal siis jälle!

Foto: Rain Pors

Õnnitleme uusi ilmakodanikke!

MOONA MEIER
27.05.2024

ROCCO LÄÄNE
01.06.2024

ALEKSANDRA
RAUDSEPP
12.06.2024

KRISTOFER SIITAN
20.06.2024

**Roheline
HEAKORD**

**Tänavakivi
paigaldustööd,
kaevetööd,
kallurveod.**

**Tel: 55 649 350
info@rohelineheakord.ee**

• Pottsepatööd • Loodusehitus • Üldehitus •

www.stoneandcrystal.ee

+372 5675 1468

3. august 2024

Paistu 790

11.00-12.00 Külapäeva avamine Paistu kirikus
Piia Mänd mälestuspingi avamine

12.00 Paistu ajaloo näituse avamine
Näitus avatud rahvamaja kaminasaalis 3.-30.augustini 2024

12.00-18.00 Mulgimaa peremäng

12.00-15.00 Holstre-Polli jooksusari

Jooksuvõistluste täpsem info www.seerijajooks.ee

15.15 Jooksusarja autasustamine

12.00-17.00 Paistu kodukohvikud

16.00-17.00 Paistu külaplatsi laululaval esinevad rahvamaja kollektiivid
Viljandimaa meeskoor, Paistel, Anna-Minna

17.00-18.00 Ansambel Lõõtsavägilased

19.00-21.00 Ansambel OnuPoeg

21.00 DJ Aare

INFO: 53023135

VILJANDI VALD

treraadio

Tallinnas & Harjumaal — **105,8 MHz**
Raplamaal — **91,3 MHz**
Pärnumaal — **92,7 MHz**
Virumaal — **97,0 MHz**
Kesk-Eestis — **101,0 MHz**
Lääne-Eestis — **94,2 MHz**
www.treraadio.ee

RING FM

Tartu- & Jõgevamaal — **104,7 MHz**
Põlva- & Võrumaal — **101,7 MHz**
Viljandimaal — **93,7 MHz**
www.ringfm.ee

Mälestame

ALLI VOLT
17.10.1937 – 03.06.2024
Mustla alevik

ADOLF JOHANSON
22.02.1936 – 04.06.2024
Karula küla

KÜLLIKE KROON
07.01.1952 – 05.06.2024
Anikatsi küla

ÕIE TOMSON
10.10.1953 – 06.06.2024
Viiratsi alevik

MAIE KÖLL
15.04.1945 – 11.06.2024
Valma küla

TÖNU TUUDELEPP
04.04.1947 – 14.06.2024
Verilaske küla

JÜRI TUUL
06.08.1968 – 16.06.2024
Mustla alevik

MILVI LIIV
30.03.1939 – 19.06.2024
Suislepa küla

MATI NAPRITSON
13.10.1947 – 21.06.2024
Järveküla

HELGI VALLISTU
06.10.1937 – 22.06.2024
Anikatsi küla

AIMUR PÕRK
14.02.1955 – 22.06.2024
Viiratsi alevik

MAI VEIBER
05.05.1941 – 25.06.2024
Võistre küla

PAUL RIKAS
04.03.1951 – 26.06.2024
Pärsti küla

ELLI JOORIK
08.06.1933 – 28.06.2024
Hendrikumõisa küla

ENE – VIUU KLEIN
09.12.1939 – 29.06.2024
Järveküla

ANTS PÖDER
22.04.1942 – 29.06.2024
Parika küla

ALEKSANDRA NÕMM
13.06.1927 – 30.06.2024
Uusna küla

Õnnitleme sünnipäevalapsi!

MEETA GRÖÖN 08.07.1927 Uusna küla
MARIA MAKSIMOVA 25.07.1927 Päre küla

ÕIE PALU 25.07.1929 Mustla alevik

LEHTE MUNI 06.07.1931 Loodi küla
ELLEN SEMEVSKY 14.07.1931 Valma küla
JUTTA KAHU 28.07.1931 Loodi küla

AUGUSTE MUMM 05.07.1932 Kannuküla
AIME MÄRTSON 07.07.1932 Järveküla

HUBERT-HEIKI NURMELA 11.07.1933 Päre küla
NIKOLAI LEETS 26.07.1933 Paistu küla

OLGA KORVINA 14.07.1934 Viiratsi alevik
EVALD RIISALU 15.07.1934 Lohu küla

VIRVE KIRSIPUU 19.07.1939 Kivilõppe küla
VIRVE NIINPALU 19.07.1939 Vanavälja küla
ELMU KÄRNER 24.07.1939 Aidu küla
VIIVI-LEA JAANIMÄGI 25.07.1939 Ramsi alevik
KALEV VAAB 27.07.1939 Mustla alevik

JÜRI TOOMSALU 05.07.1944 Saarepeedi küla
LAILI KASE 08.07.1944 Viiratsi alevik
LEA SIIMER 10.07.1944 Saarepeedi küla
JÜRI HUNT 12.07.1944 Viljandi vald
ANNA BOHOJAVLENSKAJA 15.07.1944 Mustla alevik
ARVED PRINZMANN 20.07.1944 Pärsti küla
BIBI OPER 20.07.1944 Karula küla
DZINTRA KÄRT 20.07.1944 Ramsi alevik
EINAR LAUKSE 22.07.1944 Peetrimõisa küla
KÜLLIKE LOND 24.07.1944 Hendrikumõisa küla
NIINA PIHLAK 25.07.1944 Loime küla
NADEŽDA KUTSEVITŠ 27.07.1944 Viiratsi alevik

KIRIKUTES

**TARVASTU
PEETRI KOGUDUSES:**
11. augustil kell 13 kalmistu-
püha Suislepa surnuaial.

22. september, pühapäev, kell
14 - 18. pühapäev pärast nelipü-
ha. Missa juhtnõte: Kristlase
vabadus.

**EELK PAISTU
MAARJA KOGUDUSES:**

Juuli-september 2024
23. juuli, teisipäev, kell 19
Viljandi Orelifestivali kontsert-
palvus "Sada aastat". Hedi Viis-
ma – kannel, James Hicks – orel
(USA). Kavas: Elovaara, Kapp,
Kreek, Pärt, Whittall, Sisask,
Maltis.

28. juuli, pühapäev, kell 14 -
10. pühapäev pärast nelipüha.
Missa juhtnõte: Ustavus Jumala
andide kasutamisel.

11. august, pühapäev, kell 14 -
12. pühapäev pärast nelipüha.
Missa juhtnõte: Enese läbikat-
sumine

25. august, pühapäev, kell
14 - 14. pühapäev pärast nelipüha.
Missa juhtnõte: Meie ligimene.

8. september, pühapäev, kell
14 Ussimaarjapäeva kontsert-
palvus. Indrek Jurtšenko – te-
nor, Külli Erikson – orel. Kavas:
Maarja-temaatilised laulud

Kell 15 Paistu Maarja kiriku
uute kellade pühitsemise tali-
tus. Teenib: Lõuna-Eesti piiskop
Marko Tiitus

**EELK KÕPU
PEETRI KOGUDUSES**

Taotleme seda, mida on vaja ra-
huks ja üksteise ülesehitamiseks!
Rm 14:19

P, 28. juuli, kell 11 sõnaja-
lateenistus

N, 1. august, kell 19 Viljandi
Orelifestivali kontsert püha-
likud hetked: Ludmilla Kõrts
(sopran), Kadri Ploompuu (orel).
Piletid 15/10 Piletilevi ja koha-
peal

P, 11. august, kell 11 armulaua-
ga jumalateenistus

N, 22. august, kell 11 Armu-
lauaga kirikutund Lohavere
Ravi- ja Hooldekeskuses

P, 25. august, kell 11 armulaua-
ga jumalateenistus

**VILJANDI JEHOOVA
TUNNISTAJATE
KOGUDUSES**

Pühapäeviti kell 11 toimub
pooletunnine loeng elulistel
teemadel piibli vaatevinklist.
Ülekannet on võimalik vaadata
ka internetis või kuulata telefoni
teel.

Viljandi Valla Teataja

Viljandi Vallavalitsuse väljaanne

Tegevtoimetaja Raivo Lott

Toimetusel on õigus tekste lühendada ja korrigeerida.

e-post ajaleht@viljandivald.ee

Kontakttelefon 5303 5482 (üldinfo), 5304 2447 (toimetaja)

Kodulehekülg www.viljandivald.ee